

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.
HÍRDETÉSEK:
4-betűsöt petti sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Egykét petti sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, augusztus 3.

Mai számunk főbb közleményei:

Reparálják a Házat.
Porcia herceg — pénzügyi tisztviselő.
Egy hadnagy tragédiája.
Megkínzott aradi katonák.
A megnyuzott pincér.
Csendőrok a megyegyűlésen.
Meggzúnik az Állami Munkásbiztosító Pénztár?
A kivándorlás kerítől.
Nyári politizálás.
A Crippen-hajszja ára.
Tarkaságok.

A román politika új iránya

Arad, augusztus 2.

Azokról a tárgyalásokról, amelyek a magyar-román közeledés dolgában több-kevesebb nyilvánossággal folynak, a román értelmiségnek egyik tekintélyes, higgadt tagja az Aradi Közlöny egy munkatársa előtt a következőképpen nyilatkozott:

— Azok a jelenségek, amelyek a magyarországi román politika legújabb fordulatához vezettek, szinte párhuzamosan érlelődtek meg azzal a hangulat-átalakulással, amely a magyar közvéleményben a koalícióból, helyesebben a függetlenségi politikából való kiábrándulásnak okozója volt. Igen, a románok is csalódottan kezdenek elfordulni a román nemzeti-ségi párt politikájától, attól a politikától, amelyet az ugynevezett aktivisták inauguráltak. A mint a függetlenségi párt iránya, tetszetős volt ez is, jelszavakat lobogtatott ez is, népszerűséget is tudott kelteni, — mindaddig, amíg ennek a politikának impraktikus, fantóm-szerű és

főképen magukra a románokra is veszedelmes voltak nem derült. Amint-hogy a magyar közvélemény átlátta, hogy az önálló bankhoz és általában az ugynevezett nemzeti követelményekhez való merev ragaszkodás, az azokért vívott erős harc és a koronával való ellenségeskedés nem vezet célhoz, — azon módon a románságnak szónoki képességeiben talán gyöngébb, de a felelősség tudatának fölismérésében erősebb emberei is kénytelenek voltak annak tudatára jutni, hogy a meglevő állapotok negációja, Erdély autonómiájáról való ábrándozás, s a magyar pártokkal, az állam képviselőivel való hadakozás nemcsak hogy célhoz nem vezet, de legkevésbé se érdeke a román népnek, a melyet első sorban anyagi bajok gyötörnek. Hiszen a kivándorlás igen nagy részben a románlakta vidékeket fogyasztja, — a minek aligha az az oka, hogy a nemzetiségi törvény talán nincs mindenben végrehajtva.

S az a párhuzamosság, amely a magyar és a román politikai élet e két tünete között megnyilatkozott, még valamiben folytatódott. A magyar politikában is eleinte hazaárulónak nevezték azt, aki hangoztatni merete, hogy a bank-harcnál vannak sürgősebb, előbbre való dolgok is. Csak mikor a nemzet intelligenciája, legkiválóbb, tudásban, közéleti multban legelől álló emberei azonosították magukat ezzel a meggyőződéssel, erejüket vesztették a koalíciós frázisok és becsmérlések. A románok között is eleinte Ephialtes-

nek mondták Mangra Vazult, amíg egymaga fordult a barátai, multjának osztályosai által folytatott nemzetiségi politika ellen. Most azonban a magyarországi román közéletnek olyan ponderáló, értékes egyéniségei tartják szükségesnek a magyarsághoz való közeledését, hogy azokat egyszerűen „halottnak” deklarálni, a mint egyes román lapok teszik, nem lehet. Slavici János, — aki különben Aradmegyében, Világoson született, — s aki a meggyőződéséért igazi áldozatot tudott hozni, s aki nemcsak Magyarországon, de Romániában is kiváló tudós hírében van, Mangra mellé állott. Cosma Parthen, a román pénzügyi világ és közgazdasági élet vezére, Ungurean Vazul, a temesvári mecénás, Mihai János dr. és mások szintén az új fordulatnak utját egyengetik s a hűveik, különösen a román értelmiség körében, mind jobban szaporodnak. S annyira önhitték a nemzetiségi politika hívei — az aktivisták — nem lehetnek, hogy amazokkal szemben csakis magukat tekintsék jó románoknak, a román nemzetiségük érdekei egyedül hivatott, igazi védőinek.

A cél is hasonló ahhoz, amelyet a mai parlament többségének szervezése idején kitűztek. Itt a parlamenti rend és munka megteremtése volt az óhaj, a románok körében pedig olyan politika megteremtése, amely nem meddő, izgalmakat keltő, sokszor provokáló küzdelmekben, értéktelen jogfenntartásban merül ki, hanem a román lakosság részére valódi, értékes ered-

A Diadal-inggombok.

Irta: Molnár Jenő.

Görög-szentmihályon, az asszonyai orényességéről messze híres felvidéki városban, hosszú időn keresztül pangott a törvényszék ügymenete. A vármegye szomszédos városa várszemét is kapott és a kormánytól több ízben sürgette a törvényszék áthelyezését. Török-szentpéternek, a rivális szomszédnak, egészen váratlanul füstbe ment minden reménye a törvényszék elnyerését illetőleg, mert Görög-szentmihályon súlyos föltűnést keltő események történtek.

Amire a görög-szentmihályi törvényszéknek többszörösen jubiláns bírása sem emlékezett, megtörtént az, hogy egy hét letorgása alatt harmincegy új pört vettek föl a bíróság előtt. Valamennyi pört családosi urisemberek indították és valamennyi válpör volt.

Harmincegy görög-szentmihályi szép asszony ellen nyújtották be a boldog fiskálisok a válókereseteket. A törvényszék ősz elnöke első zavarában arra gondolt, hogy a miniszter ur ő excellenciájától kiegészítő érők kirendelését kéri, majd az a gondolata támadt, hogy a válókeresetek egy részében a szomszédos vármegye törvényszékének illetékességét kéri megállapítani. Végre is belátta, hogy a görög-szentmihályi törvényszék szűkeességét el fogja osztalni a föllendült ügymenet és a bírakat fokozott tevékenységre serkentette.

A válopöröket titokban tartották mindad-

dig, amíg az iratokat át nem tanulmányozták. Ez, tekintettel a kevés tárgyalásra, csak néhány napig tartott, de az eredménye annál meglepőbb volt.

Kiderült, hogy mind a harmincegy nő férj egy és ugyanaból az okból kérte a feleségétől való törvényes elválasztását. A hitvesi házasság bűnös megszegésén kívül előrehaladott erkölcsi telenséget említték a válókeresetek. És ami még csodálatosabb, szinte megfeszíthetetlen volt, valamennyi házasságtörést egyformán követte el ama harmincegy nő bűnös szép asszony. De a legcsodálatosabb az volt, hogy mind a harmincegy nő férj egy és ugyanazon a módon fedezte föl ékes szavait.

Tömören mondja el az esetet az alábbi kereset, amelyet Illés Ákos nyújtott be a felesége, született Szentmihályi Olga ellen.

— Ez év március 20-án este nyolc órakor mentem haza. Fáradt és kedvetlen voltam. Feleségemmel, született Szentmihályi Olgával együtt költöttem el a vacsorát. Föl se tűnt nekem, hogy rőm mennyire szórakozott és közbűbös volt. Kilenc órakor aludni tértem. És most ki kell a részletekre is terjeszkednem. Ágyam fölött villanyos gömböseske van, amelyet föl szoktam csavarni, mielőtt lefekszem. Az említett este is így tettem. Amint lefeküdtem, egy kemény tárgy okozta éles nyomást éreztem a hátamon. Fölkeltem és megvizsgáltam a fekvőhelyemet, amely ezuttal kivételesen volt csak az enyém. . . Rövid keresés után egy inggombot találtam. Férfi-inggombot, finom

csontból, acélból és gyöngyházból kombinált inggombot, (amelyet bűnjelként mellékeltem), valami egészen új szerkezettel, aminőt még sohasem láttam. Megdöbbenésemet le se írhatom, tek. Törvényszék. Feleségem, született Szentmihályi Olga, természetesen tagadta a dolgot. Elküldözött is. Az asszonyi eskünek teljes értéktelenségét ekkor láttam a maga valóságában. A nyilvános botrány elkerülésével, a tekintetes Törvényszék védelmébe teszem súlyosan megsértett férji becsületemet és kérem méltóztatassék engemet nőmtől, született Szentmihályi Olgától a hitvesi házasság megszegése miatt elválasztani.

Természetes, hogy a tömeges válopörnek a kies városban csakhamar híre terjedt. Nevek említése nélkül suttogtak a törvényszék ügymenetének élénk fölledüléséről, amely a hatványos görög-szentmihályi erkölcsök hanyatlásával szoros kapcsolatban állt. Mikor pedig megtudták, hogy valamennyi házasságtörés megegyezik az elkövetés módjában, szörnyűködéssé vált a görög-szentmihályi nők erkölcsének pusztulására érzett szomorúság.

Egy fürgetellő és kiadatlan regényeiben föllámulhatatlan képzelőtehetségnek bizonyult helyi hírlapíró szenzációs cikket írt a válopörökről. Cikkének címe ez vala: „Quo vadis?” — és ezzel végződött: „Minden városnak támasza s tápköve a tiszta erkölcs”. E két mondat között pedig annak a nézetének adott kifejezést, hogy Görög-szentmihályi lakosságát egyrészt azért látogatta meg az Eg. ily súlyos csapással, mert a férfiak kormánypárti képvisel-

ményeket hoz s amely a helyes gazdasági és kulturális politikában egymás mellé állítja őket az ország minden más lakosaival. Es ha ennek az az előfeltétele, hogy a románoknak a külön nemzetiségi párt helyett valamely magyar parlamenti párthoz kell csatlakozniuk, — nos, ez sem lehet olyan ár, hogy a közjó érdekében teljesíteni ne lehetne. Nem szólva arról, hogy a szász képviselők se lesznek árulói az általuk képviselt néprétegeknek, ha a parlament valamelyik magyar pártjához csatlakoznak (ez idő szerint a nemzeti munkapárthoz) a románoknak a múltban is voltak kiváló emberei, a kik magyar pártok tagjai voltak. Maga Cosma Parthen a Deák-párt sorában volt, a boldogult Goldis József, aradi püspök, képviselő korában a szabadelvű párt tagja volt, a nélkül, hogy ezzel akár magukra, akár nemzetiségükre árnyat borítottak volna. Ha jól emlékszem, a köztisztelt Mocsonyi-család egyik tagja a nemzeti párt padjain foglalt helyet.

A processzus, a mely megindult s a melynek megindítója kétségen kívül Tisza István gróf parlamenti beszéde volt, még messze van a teljes eredménytől, de biztatóan halad. Siettetti az a család, amely az aktivisták uralmát követte, s a melyről még sok mindent lehetne mondani. Igen, mi közöttünk is letelt a frázisok ideje, nálunk is megcsömörlöttünk attól, hogy az elérhetetlenekért folytatott küzdelemért mindent föláldozunk, a mi a jelent értékes és hasznossá teheti. Népgyűlések és kongresszusok beszédei helyett munkát akarunk a román nép javára s ezért a célért nézetem szerint nyugodt lelkiismerettel lehet egyesülni azokkal, akik szintén a gazdasági, szociális és kulturális alkotások programján állanak s ennek beváltását komolyan akarják. Ha ez a

program a legsürgősebb s ezt elismerjük, akkor nyelvi és nemzetiségi különbség nem választhat el bennünket.

Reparálják a Házat.

A képviselőház ülése.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 2.

A türethetetlen melegeben ma még egy ülést tartott a képviselőház. Ezen az ülésen azonban már nem foglalkoztak országos kérdéssel, hanem csak a dunaparti palota némely fogyatékosságával. Megállapították, hogy a buffé nem elégíti ki a honatyákat, ezért a parlamenti buffé bérletjének évi tízezer koronát akartak megszavaztatni. De még meggondolták és nem szavaztak meg semmit. A Ház telefonja is kevés volt, no meg a lift se elégítette ki a honatyákat. Mindezeket fejleszteni kell és erre megszavazták néhány ezer koronát.

A mai, meglehetősen sivár ülésről ez a tudósításunk szól:

Elnök: Berzeviczy Albert.

Jegyzők: Szionyei-Merse Félix, Szász Károly és Beszkid Antal.

Mintán hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

elnök bemutatja Zsilinszky Mihály levelét, melyben ez értesíti, hogy a szarvasi mandátumát tartja meg és a lipótszentmiklósiról lemond.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadják a konzuli bíráskodásról szóló törvényjavaslatot.

Elnök: A napirend értelmében a gazdasági bizottság jelentése következik. Minthogy Bujánovics Gyula előadó nincs jelen, kérem Muzsa Gyula képviselő urat, mint a bizottság tagját, hogy az előterjesztést ismertetni sziveskedjék.

Felkiáltások a baloldalon: Ellenzéki előadó! Ezt precedensnek tekintjük komolyabb ügyekben is. (Mozgás a jobboldalon.)

Muzsa Gyula a gazdasági bizottság nevében jelentést tesz némely átalakítás és az étterem további kezelése tárgyában. A gazdasági bizottság két lifinek nyolc személyre való kibővítését és kétszer olyan gyorsá tételét javasolja, továbbá a képviselők használatára — azaz az indoklással, hogy a telefon ma nélkülözhetetlen szerszám — egy külön telefon berendezését két interurbán és négy helyi telefonfűlkével. Az új fűlkék a jelenlegiekénél sok-

kal választottak, másrészt pedig azért, mert a hatóság elítélendő könnyelműséggel sohasem gondoskodott az utcák locsoltatásáról. Poros, piszkos utcán kinek volna kedve sétálni? Ezért van az, hogy az asszonyok otthon maradnak és unalmukban a hitvesi hűséget szegik.

Ezenfelül még annak a gyanujának is kifejezést adott, hogy a városban egy kékszakáll, egy ujkori Casanova Jakab járt, akivel sorra megfélekeztek Görög-szentmihály bájos menyecskéi. Ezt a gyanuját a házasságtörések leleplezésének egyformaságára alapította, arra tuduillik, hogy mind a harmincnyolc boldogtalan férj ingombot látott a legbizalmasabb butordarabjában. Finom csontból, acéből és gyöngyházból kombinált férfinagombot, valami egészen új szerkezettel. Világos tehát, hogy mind a harmincnyolc esetnek egy férfi volt a hőse.

A titok titok maradt. Az asszonyok tagadtak, a bíróság tagjai verejtékezve dolgoztak, de beismerő vallomást vagy csak sejtető kijelentést sem tudtak kicsihozni a görög-szentmihályi Vénuszokból.

Az egyik bírónak, aki különben a száraz tisztviselő megtestesülése volt, eszébe jutott, hogy a bűnjeleket, a harmincnyolc ingombot szakértők által meg kellene vizsgáltatni. Hogy miért, azt maga sem tudta volna megmondani, de az a sejtése volt, hogy ilyen módon talán a dolog nyitjára lehetne jutni. A tanács elfogadta az ötletet és elrendelte a bűnjelek szakértői megvizsgálását. Szakértőül Görög-szentmihálynak egyik legelegánsabb férfit kérték föl, aki a legapróbb divatoikkal ismeretében is otthonos volt.

A szakértő megállapította, hogy az ingomboknak neme ak az alakja, összeállítása, elkészítési módja, szerkezete és színe, hanem a belevéssett írás is megegyezik. Valamennyin ez a szó volt olvasható: Diadal!

Ezt ugyan eddig nem tudták, de hogy megtudták, sem ért vele a bíróság valami sokat. Folyt, folyta pör, a harmincnyolc válópör...

Grün Ignác, az „Első Magyar Budapesti Gombgyár” görög-szentmihályi és vidéki ügynöke a következő levelet írta főnökének:

„Igen tisztelt tarkeőwi Schwarz ur! Örömmel jelenthetem, hogy eddig fényes eredményt értem el az üzlet forgalmának emelése körül. Ezennel tudatom is önne, hogy a „Diadal” gombot készlete minden itteni kereskedésben kifogyott. Az emberek örömtől kapkodják. Küldjön gyorsárúként száz csomaggal, mert az egész megyében föllépett a Diadal-ingomb-járvány. Ön persze ezen csodálkozni fog. Előbb hallgasson meg engemet, tarkeőwi Schwarz ur és aztán döcsérje az eszemet. Érintkezésbe léptem ugyanis a görög-szentmihályi előrelő családok szobaleányaiával. (Ne tessék rosszat gondolni.) Néhány korona berravalóval sikerült megnyerni őket a Diadal-ingomb ügyének. A szobaleányok alkalmas helyen elrejtettek egy-egy Diadalt és olvassa, itt a diadal: harmincnyolc férj indította meg a válópört a b. neje ellen. A törvényszék szakértője konstata, hogy a csábító Diadal ingombokat hagyott mindenütt maga után. Főnök ur, majd kibujok a bőrből. Kérek tisztességes fizetés-emelést. Tisztelettel Grün Ignác.”

A görög-szentmihályi társadalom békéjét e tudósítás zártáig nem állították helyre.

kal tágasabbak és kényelmesebbek lennének és kitűnő a zigetelésű közfalakkal teljes biztonságot nyújtának az iránt, hogy a fűlkéből egy szó se hangozzék ki. A liftkibővítés 24 230 koronába, a telefon pedig 6000 koronába kerülne.

Az étterem szubvencionálásának ügyét — ha már francia mintára ingyen buffét berendezni nem lehet — azzal indokolja a gazdasági bizottság, hogy a képviselők panasza szerint az étterem kezelése nem felel meg a legszerűbb jogos kívánságoknak sem. Köztudomásu, hogy a képviselőház éttermének kezelése nemcsak nem jövedelmező, hanem határozottan veszteséges üzlet. Valamennyi eddigi vállalkozó erről panaszkodott és üzleti könyveikkel panaszaik alapos voltát be is igazolták. Az eddigi engedélyesek valamennyien szubvenció hiánya miatt mondtak le a bufféről; s azt megfelelő segély nélkül tovább kezelni a jelenlegi engedélyes sem hajlandó.

A bizottság belátván, hogy ilyen zárt és bizonytalan természetű üzlet segélyezés nélkül fenn nem tartható; tekintetbe véve, hogy más parlamentek vendéglőisei is mindenütt szubvencióban részesülnek; végül mérlegelvén annak szükségét, hogy a t. Ház remélhető állandó munkásságának folyamán, körülbelül háromnegyed éven át egy rendes étkezőhelyiséget és megfelelő konyhát alig fogna nélkülözhetni; ha a tisztelt Ház ezeken a bajokon segíteni akar, annak egyedüli módja, hatalmazza fel a Ház a bizottságot arra, hogy a jelenlegi engedéllyessel egy próbaévre 10 000 korona szubvenció — mint a b. érkezett legkedvezőbb ajánlat átalányösszege — engedélyezése és megfelelő ellenszolgáltatások biztosítása mellett szerződést köthessen. Amennyiben a Ház erre nem hajlandó, a bizottság nincs abban a helyzetben, hogy az elébe hozott jogos panaszokon segíthessen.

Végül Farkas János kegyelmi nyugdíjának ügyéről tett jelentést az előadó. Farkasnak ezerkét száz korona kegydíjat szavazott meg a Ház.

A Ház egyenként szavazta meg az egyes pontokat. Egyhangulag szavazták meg a liftre és telefonra vonatkozó előterjesztést, elvetették a buffét szubvenciójára vonatkozó előterjesztést. Farkas nyugdíját szintén egyhangulag szavazták meg.

Elnök javaslata, hogy a Ház legközelebbi ülését szombaton déli tízenegy órakor tartsa, amikor tudomásul vessik a főrendiháznak átiratait, felolvassák az indítvány- és interpellációs-könyvet, valamint határozzanak az elnapolás felett. Kéri, hogy adja meg a Ház már most az engedélyt a szünet alatt bekövetkező előzői intézkedésekre, valamint arra, hogy az elnökség augusztus 18-án üdvözölhesse a királyt nyolcvanadik születésnapja alkalmából.

A Ház ehhez hozzájárul.

Végül hitelesítették a mai jegyzőkönyvnek a konzuli bíráskodás elfogadására vonatkozó részét.

Az ülés 11 óra 5 perckor ért véget.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

* A brüsseli világkiállítás és a bécsi vadászkiállítás összes remekai látképeken megtekinthetők Weisz Leó könyvkereskedő Minorita-palotában lévő üzletének kirakataiban. A következő napokban újabb sorozatot mutat be a cég.

* Péter király Törökországban. A szerbek királya hiába próbálkozik évek óta, hogy valamelyik európai udvar is fogadja fejedelmi látogatását. A belgrádi véres éjszakát még mindig nem felejtették el és amíg csak az összeesküvő tisztek el nem nyerik méltó büntetésüket, addig Péter király sem látogathat el a hatalmas uralkodók rezidenciáiba. Eddig csak a török szultán fogadta uralkodót; megillető tisztelettel Pétert és a konstantinápolyi fényes napokról most mutat be az Uránia színház nagy-szerűen sikerült mozgóképeket. A törökországi fogadtatás fénye egészen elkápráztatta a szerbeket, melyet az annexió idején tanúsított magatartásukért juttatott ki nekik Mehmed szultán. A pompás képpel egyidejűleg teljesen új műsor kerül színre.

Egy hadnagy tragédiája.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, augusztus 2.

Az elmúlt éjjel Budapesten az Andrássy-uton cirkáló rendőrszem egy gyanús kinézésű, 25–30 évesnek látszó fiatalembert talált egy padon alvó állapotban. A kerületi rendőrségen, a hová a rendőr az illetőt előállította, nyomban kihallgatták, mely alkalommal kiderült, hogy a züllött kinézésű alak még nem is olyan rég-en aktív tagja volt a magyar királyi honvédségnek.

Paulik Géza tragédiája ezerkilencszáznóve év elején kezdődik. A dúsgazdag családból származó fiatalember, aki a szegedi honvéd-ségnél súlyosabb természetű belső bajt kapott egy gyakorlat alkalmával, kénytelen volt tiszti rangjáról lemondani, mert nem tudott szolgál-tati kötelezettségének eleget tenni. Paulik, a mikor lemondott rangjáról, távolról sem sejtette, hogy lemondása folytán egy sokkalta súlyosabb veszteség is fogja rövidesen érni. Meny-asszonyának szülei ugyanis, kik csak az egyen-ruha miatt akarták leányukat a hadnagyhoz adni, a változott helyzetre való tekintettel visz-szakulták a jeggyűrűt.

Paulik a két csapásba nem tudott meg-nyugodni. Eleinte öngyilkos akart lenni, később úgy határozott, hogy volt menyasszonyát is agyonlővi, nehogy másnak legyen a felesége. A merénylet, a melyet ezerkilencszáznóve no-venber havában végre is hajtott, nem sikerült. A leány ugyanis csak könnyebb sérülést szen-vedett, míg ő súlyos sebéből csak hónapokig tartó kezelés után gyógyult fel.

Paulikot, bár az esküdtsek felmentette a tárgyaláson, úgy a saját, mint a leány szülei ettől az időtől fogva gyűlölték, kerítették. A sorsüldözött hadnagy, hogy polgári megélhe-tés után nézzen, feljött a fővárosba. A minisz-teriumokban, a hová bekopogott, nem kecses-gették semmi jóval s így előbb-utóbb be kellett látnia, hogy megélhetéséről más uton kell gon-doskodnia.

Mivel szüleitől, kik Mezőhegyesen földbir-tokosok, nem várhatott anyagi támogatást, régi bajtársait árasztotta el könyörgő levelekkel. A bajtársak egy ideig támogatták is kisebb-na-gyobb összegekkel, később azonban ők is meg-unták a dolgot s melegen ajánlották, hogy nézzen valami foglalkozás után.

A munkától elszokott ex-hadnagy, a mi-kor látta, hogy bajtársai is elfordultak tőle, a Dunába ugrott, de nem vált szerencséje, mert a halászhók gyorsan kimentették. Egy két cim-iroda-tulajdonos, mikor megtudták a hadnagy szomorú sorsát, ideig-óráig ellátták munkával, Paulik azonban sehogysem tudott megbarát-kozni a sorsával s állandóan öngyilkossági esz-mékkal foglalkozott. Jóakarói hiába próbálták megvigasztalni az életunt embert, legjobb szán-dékuk is eredménytelen maradt.

Hosszu hónapokig mit sem lehetett hallani a sorsüldözött hadnagyról. Az emberek azt hit-ték, hogy tényleg öngyilkos lett s nem egy jó-akarója érzett mély részvétet iránta.

Amint mai kihallgatása során kiderült, Amerikába akart kijutni pénz nélkül. Mint szén-hordó munkás felvettette magát egy hajóra, de mivel a terhes szolgálatot nem bírta ki a szerve-zete, a hajó kapitánya Londonban partra tette. Paulik természetesen itt sem tudott alkalmazás-hoz jutni s mivel nem akarta, hogy a londoni rendőrség közigazgatási uton járjon el vele szem-ben, konzuli segély alapján nemrégiben vissza-jött Budapestre.

Paulik itten Szigethy Miksa közös had-seregbeli őrnagynál nyert másolómunkát, az

őrnagy azonban másfél héttel ezelőtt elutazott s így Paulik ezt a csekély jövedelmet is el-vesztette.

A szerencsétlen hadnagy — saját bevallása szerint — az utóbbi napokban a legnagyobb nélkülözésekkel küzdött. Nem volt lakása, állása s még kenyérre való pénze sem.

Amikor Vermes József dr. kerületi kapi-tány csupa szánalomból felmentő ítéletet hozott, Paulik szomorúan jegyezte meg:

— A felmentés helyett jobban tette volna kapitány ur, ha legalább harminc napra le-csukat. Legalább ez idő alatt nem kellett volna azon törnöm a fejem, hogy honnan és miből kerítsem elő a lakbér és az élelmi pénzt, amelynek — sajnos — oly fájdalmas módon vagyok a hiányában . . .

A Crippen-hajsza ára.

— Százezer korona kiadás. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 2.

Crippen elfogatásával még mindig nem szűnt meg az izgalom, mely az egész szenzá-ciózás esetet eddig is végig kísérte. Sőt talán az a pillanatnyi felháborodás, amely Európában és Amerikában elfogta az embereket, lassan szánakozásra fog átalakulni. Most már nem tűnik fel az üldözött orvos olyan szörnyeteg-nek, mint a gyilkosság elkövetése után. Már nem követelik a fejét olyannyira és némi ro-konszenv kezd kialakulni a sokat szenvedett ember körül.

Egy elrejtett tragédia apró jelenetei kezde-nek kibontakozni. Crippen mégse annyira bü-nös, mert a gyilkosságot nem előre megfontolt szándékból követte el, hanem valószínűleg fél-tékenységi jelenet után ölte meg feleségét. Semmi esetre sem azért követte el a gyilkos-ságot, hogy miss Le Neve Etelt feleségül ve-hesse, így tehát a leány ártatlansága majdnem teljesen bizonyos.

Crippent és kedvesét Kvebakben a rendőr-bíró letartóztatottnak jelentette ki. Csütörtökön egy londoni detektív be fogja adni a kiadatási kérvényt.

Crippen kihallgatásának eddig nincs semmi pozitív eredménye. Crippen állhatatosan tagadja, hogy nejt meggyilkolta, azt azonban kényte-len volt elismerni, hogy a nála talált ékezetek feleségének az ékszerei voltak. A letartóztatás-nál Crippent vasra verték és kezén bilincsek-kei vitték a kivándorlási hivatalba, miss Le Neve azonban sokkal kiméletesebben bántak. A szerencsétlen leány azt állítja, hogy teljesen Crippennek a befolyása alatt állt, aki úgy lát-szik, hipnotizálta és elment volna vele akár a világ végére is.

A gyilkos fogorvos elfogatása az angol kormányának rengeteg pénzbe került már ed is, mert — amint egy londoni távirat jelenti — százezer koronát fizettek ki az üldözési költ-ségekre. A „Montrose” kapitánya, akinek nagy érdeme van Crippen elfogatásában, megkapta már az ötezerkoronás díjat, amit az angol kor-mány kitűzött Crippen fejére.

Mihelyt befejezik a kiadatási eljárást, Crip-pent és kedvesét Londonba viszik, ahol óriási érdeklődéssel várják a bíróság döntését és a gyilkosság részleteinek teljes kiderítését.

Londonból jelentik éjjel: Dew rendőrfel-ügyelő reméli, hogy miss Neve fel tudja hasz-nálni Crippen ellen. A letartóztatott hölgy megakarta magát mérgezni, de ápolónője ide-jekorán elvette tőle a mérges port. Miss Neve állandóan tekszik és folytonosan ártatlanságát hangoztatja.

Crippen ma módosította vallomását. Már nem mondja, hogy felesége Kaliforniában meg-halt, hanem azt állítja, hogy Észak-Ameriká-ban bajkál és neki mindenáron kellemetlensé-geket akar okozni.

Porcia herceg — pénzügyi tisztviselő.

— Tizenkét millió ura. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A hivatalos lapban ma szokatlanul érde-kes kinevezés huzódik meg nagy szerényen, szinte bocsánatot kérve a többiektől, hogy kö-zéjük merészkedett. Arról szól ez a hír, hogy a pénzügyminiszter herceg Porcia Aladár buda-pesti lakost a pénzügyminiszteri számvevőség-hez végleges minőségű pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

Porcia Aladár herceget, Görz és Gradiska örökös urát, az osztrák urakháza volt tagját sokan ismerik Budapesten. Egyszerű, kedves, elegáns ember, igazi ur, akiről — amikor a kávéházban billiárdozik — senki sem gondolná, hogy még nemrégén egy tíz-tizenkétmilliós hitbizománynak volt korlátlan ura. Igaz, hogy nem sokáig, mindössze egy rövid évtizedig.

Amikor Porcia Aladár herceg hozzájutott a nagy hitbizományhoz, senki sem gondolta volna, hogy pályáját ott fogja végezni, ahol kezdte, a pénzügyminiszteriumban. Mert Porcia Aladár herceg, mielőtt a nagy vagyonhoz jutott, egyszerű számtiszt volt a pénzügyi-miniszteriumban. Akkor hagyta ott az állását, amikor édesatyja, aki a földművelési miniszte-riumban volt hivatalnok s mint ilyen, Her-kulesfürdő igazgatója lett, megkapta a hitbizo-mányt, amelyet mindig a család elsőszülött fia örökölt.

Porcia Aladár akkor édesatyjával együtt kiköltözött a Görz és Gradiska mellett lévő pompás kastélyba, de sehogysem tudott meg-szokni az idegen környezetben s visszavágyott a szíve Budapestre, ahol fél életét átélte. Mindenáron képviselő akart lenni Magyar-országban, de édesatyja pénz dolgában nagyon szűkmarku volt és így nem sikerült a kép-viselőség.

Édesatyja halála után ő kapta a hercegi címet és a nagy hitbizományt. De bizony Görz és Gradiska ura akkor is Budapesten töltötte legtöbb idejét s a hitbizományi kastély ősi ter-mei csaknem egész esztendőn át üresen állot-tak. Porcia Aladár herceg a főváros közelében építtetett villát és ott lakott. Csaknem minden-nap bejárt Budapestre s egyszerű kávéházak-ban fölkereste a polgári ismerőseit s azoknak társaságában jól érezte magát.

Egyszerű, szerény ember, éppen olyan, amilyen az édesatyja volt. Amikor az édes-atyjára szállott a hitbizomány, a több millió fölött rendelkező ur szerényen beállított Da-rányi miniszterhez és — két heti szabadságot kért ügyeinek rendezésére. Ez a szerénység jellemezte Porcia Aladár herceget is. Sehogy-sem tudott beleszokni a nagyuri életbe, aki egész életén át egyszerű polgári módon nevel-kedett. Pedig nagy terveket szőtt arra az esetre, ha hozzájut a hitbizományhoz, de ezeket a terveket nem valósította meg, ehelyett azon-ban maga a hitbizomány került bajba, úgy hogy ma semmit sem jövedelmez, s állandóan zár alatt áll az adósságok miatt.

De ez nem hozta zavarba Porcia Aladár herceget. Viesszért régi foglalkozásához, a hi-vatalnoki pályához és most majd újra rójja a számadasokat a pénzügyminiszteriumban, mint régente tette.

Csendőrök a megyegyűlésen.

— A marostordai felfordulás. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 2

Marostordamegyében mára sem csillapultak le a szenvedélyek. Az az engesztelhetetlen harc, amelyet a főispán és az ellenzéki megyebizottsági tagok vívnak egymással, immár hónapok óta, újabb botrányokat inscenált. Erődy főispán a tegnapi megyegyűlésen nem volt képes megfékezni, lecsendesíteni a terror minden eszközével dolgozó ellenzékieket s azért a gyűlést ma délutánra napolta el. A mai gyűlést sem lehetett megtartani. Már a gyűlés megkezdése előtt, de különösen a megnyitáskor a két párt oly hevesen csapott össze s oly nagyarányú botrányos jeleneteket provokált, hogy csendőröket kellett hívni a rend fentartására.

A páratlanul izgalmas jelenetekben bővelkedő megyegyűlésről az alábbiakban számolunk be:

Délelőtt tíz órára volt kitűzve a tegnapi félbeszakított közgyűlés folytatása. A marosvásárhelyi és vidéki bizottsági tagok nagy számban mentek a megyeházára, de ott már kora reggel nagy csoportosulást találtak. A főispán szobája előtt Erődy hívei álltak. Nem megyebizottsági tagok voltak, hanem deputációba jöttek a főispán elé. Tíz óra előtt tíz perccel Erődy Sándor bevonult a közgyűlési terembe. Hívei, akik között nem megyebizottsági tagok is voltak, uána akartak menni a terembe, hogy a közgyűlés megkezdése előtt tisztelegjenek a főispánnal.

Az ellenpárt nem engedte, hogy ezek a csoportok helyet foglaljanak a teremben. Ki is szorították őket a folyosóra. Erre a kinrekedtek ököllel és botokkal döngetni kezdték az ablakokat és azokon keresztül akartak bejutni a terembe. A megyei hajduk kivont karddal kergették el a zajongókat, de a rendet sehogysen lehetett helyreállítani.

Bent a közgyűlési teremben ezalatt hasonlóan zajos jelenetek folytak le. A főispán állandó lármában elfoglalta az elnöki széket, de az őrjáti zajban nem tudta megnyitni az ülést. Csengetni kezdett, majd csendre intette a bizottsági tagokat, mire azok még jobban elkezdtek zajongani.

— Nincs joga elnökölni és rendre utasítani, hiszen még nincs megnyitva az ülés! — kiáltották az ellenzékiek és az állandó zugásban egyáltalában nem lehetett tudni, hogy a főispán megnyitotta-e az ülést vagy nem.

Felállott Dásy Zoltán volt államtitkár, az ellenzék egyik vezére és arra kérte az időközben megérkezett alispánt, hogy csináljon rendet. A főispán ezalatt egyre csengett, az ellenzékiek pedig folyton kiáltották:

— Rablók! Gyilkosok!

Az állandó zajban végül is Erődy főispán elnapoltak jelentette ki a közgyűlést és a tanácskozást holnap délután félénny órára halasztotta.

A főispán és hívei eltávoztak a teremből, de az ellenzék továbbra is ottmaradt és folytatta a tanácskozásokat. Dásy Zoltán indítványára kimondták, hogy a történekről táviratilag értesítik a belügyminisztert és a táviratot az összes ellenzéki megyebizottsági tagok, mintegy százan, aláírták.

Ugyanezkor nyolc csendőr szállotta meg a vármegyeházát. Az ellenzéki tagok hazamentek, de a csendőrök és a hajduk továbbra is őrt állottak a megyeházán. Azonkívül az egész csendőrség készenlétben állt, hogy szükség esetén a székházba vonuljon. A holnapi gyűlésre még nagyobb zavargások várhatók.

A mai botrányról felhivatalosan ezt jelentik: Marostordamegye közgyűlésén ma az ellenzék őrjáti izgalommal készült álláspontját érvényre juttatni. Még az ülés megnyitása előtt kiszorították a teremből a főispán híveit s a főispánt megjelenésekor zugó abcuggal fogadták. Erődy főispán felszólította erre az alispánt, hogy a folyosón levő tömeget távolítsa el. Az alispán a rend helyreállítása végett a csendőrséget vette igénybe. Ekkor az izgalom már a tetőfokra hágott. Az ellenzék dühösen abcugolt s meg akarta támadni a főispánt, kit hívei körülvettek s nem engedték megközelíteni. A főispán végre is holnap d. u. félénny órára elnapolta a gyűlést. Az ellenzék őrjáti terrorizmust fejtett ki. Az ajtónál álló ellenzékiek például nem engedték be a terembe az egyik tiszti ügyoszt, a főispán hívét, hanem ezekkel a szavakkal akadályozták meg a belépésben:

— Marha! Takarodjék!

Kemény Kálmán bíró főrendiházi tagot is majdalm inzulálták.

Éjjel jelentik felhivatalosan:

Egyes lapok a közgyűlésről referálva azt írták, hogy a közgyűlésen Erődy Sándor revolvert rántott és hogy a főjegyző kezéből kikapva a szavazás eredményét mutató jegyzéket, azt összetépte. Ez a híradás nem felel meg a valóságnak. A főispán megakart nézni a jegyzéket és abból konstatálni a szavazás eredményét, amely neki többséget biztosított, de ebben a pillanatban Balla Aladár dr. főjegyző az ívet szé tépte, hogy az ellenzék kisebbséget eltitkolja. A délután folyamán az is kitűnt, hogy az ellenzék tagjai revolverral és botokkal felfegyverzett emberekkel töltötték meg a karzatot és az volt a tervük, hogy a csöcselék majd áttöri a karzatot és a főispánt inzuláltja. Ezen tervüket azonban a kirendelt csendőrök megakadályozták. Ma este különben egy ötszáz főből álló tömeg, a város és vármegyével egyetemben a főispán lakása elé. A fátyásnémet szónoka üdvözölte a főispánt és rokonszenvéről biztosította. A főispán válaszában azon reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog véget vetni a marostordai állapotoknak, amelyek szégyent hoznak az egész országra.

SPORT.

+ Uszóverseny. A „Naptan“ uszóversenyének második napján két versenyszám, a 35 méteres mellúszás és a 35 méteres hátúszás folyt le. Az előbbi gutori Földes János, az utóbbi Schannen Béla nyerte meg. Részletes eredmény: 35 méteres mellúszás: Első előfutamban I. Wiener Ernő II. Deutsch Gábor. Idő 15 mp. Második előfutamban I. Földes János II. Hehs László. Idő 15 4/5 mp. Harmadik előfutamban I. Fabry Sándor II. Boros Gábor. Idő 15 1/5 mp. Első középfutam: I. Wiener Ernő 15 mp. II. Hehs László. Második középfutam: I. gutori Földes János II. Fabry Sándor. Idő 14 1/5 mp. Döntő: I. gutori Földes János II. Wiener Ernő. Idő 14 mp. 35 méteres hátúszás. Első előfutamban I. Schannen Béla. Idő 14 mp. Második előfutamban I. Hehs László II. Wiener Ernő. Idő 17 1/5 mp. Döntő: I. Schannen Béla II. Hehs László. Idő 14 4/5 mp. Husz méterig együtt halad a két versenyző, ekkor Schannen mind nagyobb előnyt szerez és végül egy méterrel győz.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 367

Kiadóhivatal és hirdetései osztály — 151

Megkínzott aradi katonák.

— Az ezredparancsnok rendelete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Minden esztendőben ilyen tájon panaszszal keresik föl az aradi szerkesztősegeket a 33-ik gyalogezredhez bevonult póttartalékos tanítók, akik a nehéz szolgálat miatt szoktak zugó-lódai. Az Aradi Közlöny eddig nem adott teret az ilyen panaszoknak, mert úgy láttuk, hogy azok nem tartalmaznak mást, mint a katonai szolgálathoz nem szokott, szellemi munkától elpuhult lateiner ember sablonos felajdulását a szigorú fegyelem, vagy a nem éppen humánus bánásmód ellen. Nekünk mindig az volt a nézetünk, — s ebből nem csinálunk titkot — hogy a hadseregben rendet csak teljes szigorral lehet teremteni, ami természetesen gyakorta fájdalmas felajdulást eredményez.

Azonban az, ami tegnap történt az aradi háziezred egy zászlóaljával, már tulesap a normális katonai szigorúság határain. Ez már kiváncsok a nyilvánosság elé, mert az ezredparancsnokság figyelmét is magára terelte.

Emlékeztet, hogy évekket ezelőtt a közös hadügyi kormány szigorú rendeletet adott ki, amelyben meghagyta az ezredparancsnokoknak, hogy a nyári forróságban a legénység gyakorlata csak délelőtt tíz óráig tarthat. Ezt azonban nem sok ezredben respektálták. Így például az aradi 33 gyalogezredben a legnagyobb hőség idején is déli tizenkét óráig tart a gyakorlat és egy zászlóaljnál még délután is kivezenylik a gyakorlóterre a délelőtti marselástól elgyötört legénységet. Ezt annak a zászlóaljnak parancsnoka, a szigorúsága révén általánosan is nertőrnagy kívánta így. De ennek az embertelen szokásnak ma végét szakította Barbini Sándor ezredes. Hogy csak ma határozta el magát Barbini ezredparancsnok e rendelkezés foganatosítására, annak igen szomorú okai vannak.

Tegnap ugyanis az ezred egyik zászlóalja kegyetlenül meggyötörve került haza Ujpanát környékéről. Abban a zászlóaljból tizenhármas póttartalékos tanító szolgálat, akiket ilyenkor, a tanítás szünete alatt kell részben kiképezni, részben a fegyver gyakorlatára oktatni 28, illetve tizenhárom napig.

Ezt a zászlóaljat az őrnagy tegnap hajnalban kivitte Ujpanát alá és csak tizenkét óra után hozta haza. Ez idő alatt a kegyetlenül kínzó hőségben szinte pihenés nélkül masírozta őket. Többen már délelőtt kidültek. Ez azonban nem volt elég. Már kora délután újból kivezenyelték a zászlóaljat Ujpanát alá és folytatódott a délelőtti „munka.“ Ezt már alig bírták a katonák, különösen a tanítók, akik csaknem valamennyien kidültek és most a napszúrás tünetei között a katonai kórházban fekszenek. Amikor az egyik tanító kidült és az őrnagy rápillantott a katonára teljesen megkékült testére, kissé zavartan szólt:

— Hisz ez az ember meghalt. Vigyék a kórházba azonnal!

Estefelé megtizedelve érkezett haza a zászlóalj, amelynek legénysége valahogyan tudomásul adta a tegnapi eseményt Barbini ezredparancsnoknak. Erre a ma kiadott napiparancsban Barbini elrendelte, hogy a gyakorlatok ideje csak délelőtt tizenegy óráig tarthat. De ekkor már a legénységnek itthon kell lenni a kaszárnyában. A gyakorlóterületekről való hazamasírozás átlag egy óra hosszúság szokott tartani s így a gyakorlatok a jövőben voltaképpen csak délelőtt tíz óráig tartanak.

Nyári politizálás.

— Tisztul a horvát helyzet. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 2

A miniszterek és a politika vezető emberei részben elutaztak pihenni, részben pedig fürdőre készülnek, így természetesen kevés eseménye van a haldokló politikai életnek. A horvátországi politikában már több élénkség mutatkozik. Ott egyre jobban tisztul a helyzet és pedig a bán javára.

Székely Ferenc igazságügyminiszter ma Versecre utazott, hogy tanácskozásokat folytasson a Versecen fölállítandó törvényszék ügyében.

Mai hireink ezek:

Az igazságügyminiszter Versecen.

Székely Ferenc igazságügyminiszter ma reggel Versecre érkezett. Társaságában jött Herczeg Ferenc országgyűlési képviselő és minisztériumának egy szakreferense. A verseci állomáson a minisztert lelkes ovációk közepette fogadta a polgárság. Rezuha István dr. polgármester üdvözlő szavaira a miniszter a városba vonult és az uton ismételt lelkesen megéljeneztek. A délelőtti folyamán a küldöttségek tisztelgését fogadta, majd tárgyalásokat folytatott a város vezetőférfiaival a verseci törvényszék létesítése miatt. Délben diszebed volt a miniszter tiszteletére, este pedig választógyűlés volt, amelyen a miniszter is beszélt. A gyűlést társasvacsera követte.

Miniszterek nyaralása.

Budapestről jelentik:

Lukács László pénzügyminiszter az e heti minisztertanács után Tátralomnicra utazik, ahol családja körében fogja tölteni szabadságát. Időnként feljön a fővárosba a fontosabb ügyek elintézésére.

Serényi Béla gróf szintén a Tátrában tölt néhány napot, onnan Kaltenleutgeben-be utazik és itt fogja tölteni szabadságát.

Székely Ferenc augusztus 20-ig Budapesten marad, az se bizonyos, hogy 20-ika után elmegy valahová.

Kazy József államtitkár csak augusztus végén megy szabadságra. Rohonyi Gyula e hó közepén kezdi meg szabadságát.

Új főispán.

Budapestről jelenti tudósítónk: A király Vay Tibor grófot Szabolcs vármegye főispánjává nevezte ki.

A horvátok — a bán mellett.

Zágrábból jelentik:

A válságos helyzet tisztulása megkezdődött. Valószínűnek tartják, hogy még a hét folyamán új helyzet áll elő. Tomasics tegnap hosszas tanácskozásokat folytatott a koalíció több konzervatív érzelmi tagjával. A tanácskozás eredménye az az értekezlet, amelyet Magdics Peró, a Sabor alelnöke csütörtökre hívott össze. A jogpárt ezen a csütörtöki értekezleten fogja elhatározni, hogy a bánnt támogatja-e, vagy nem. Ez idő szerint azt hiszik, hogy a párt tulnyomó többsége a bán mellé fog állni. Ha ez a jóslat, mely minden esetre nagy politikai súlyú egyének nyilatkozataira támaszkodik, beválik, akkor a jogpárt eme határozatával megindulna a koalíció bomlása, a melyből minden párt kivenné a maga részét. Szám szerint úgy állanak az esélyek, hogy a jogpárt 22 tagja közül 16—18 hajlandó a bánnt támogatni és mindössze csak három van olyan, aki erre nem kapható. A koalíció második nagy

pártja a szerb önálló párt, mely most 18 tagból áll. Ebben a párban körülbelül hat ember nem hajlandó a bánnal menni, négy vele megy. A többi nyolc még ingadozik. Az autonóm-klub tizennégy tagja közt vannak a volt remzeti pártiak, akik feltétlen hívei a bánnak. Ezek számszerint nyolcan vannak. A klub többi hat tagja közül négy époly határozott ellenfele a bánnak személyes okokból. Ha a számokat áttekintjük, megállapítható, hogy a Sabornak van 88 képviselő és 26 virilista tagja. A képviselők közül 58 koalíciós, 30 ellenzéki. Az 58 közül 30 biztosan a bánnal megy, 15 biztosan ellene, a többi 13 még ingadozik. Mihelyt azonban a jogpárt kimondja a bánhoz való csatlakozását, valószínű, hogy az ingadozók is követik ezt a példát. Ebben az esetben a bánnak 48 embere lenne 45 ellenzékiével szemben. A bán embereihez járulnak azonban a virilisták, kik közül a főnemsek egyáltalán nem vesznek részt a politikában, a főpapok többsége a bán oldalán van, a nyolc főispán pedig természetesen a kormánnyal szavaz. Számszerűleg konstataható tehát, hogy Tomasichnak, ha a koalíció felbomlik, többsége lesz a Saborban. Ha ez a többség képtelen lenne a Ház munkaképességét biztosítani, akkor jönnek az új választások. Ez esetben a bán hívei megfognak szaporodni, mert még a választás előtt az egész jogpárt mellé áll, a szerb önálló párt pedig szintén kénytelen lesz csatlakozni, ha tagjai megakariják tartani mandátumaikat a szerb radikálisokkal szemben.

Még maga Pribicevics, az ellenzék vezére is fel a választásoktól, hát még a pártja. Ha a párttagok nem félnek az ő és a Supiló terrorizmusától, csatlakozzának a bánhoz. A bánnak tehát nem kell félni. Akár választás előtt, akár választás után, de többséghez jut. A koalíció bomlása ellen csak a Pokret tüzel, az Obzor ellenben kíváncsian mondja. Mindenesetre rövid idő alatt be fog állni a helyzet tisztulása. A horvát közvélemény jóakaratu semlegességgel várja a bán intézkedéseit.

Öngyilkos házaspár.

— A százados és felesége. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 2.

Megindító családi drámáról értesít bennünket bécsi tudósítónk. Egy katonatiszt felesége tegnap este szíven lötte magát és meghalt. A tiszt felesége halálát annyira szívére vette, hogy ma délután öngyilkosságot követett el. Az asszony öngyilkosságának oka még nincs kiderítve, de valószínű, hogy a hisztérikus nő valami kisebb családi perpatvar miatt ment a halálba.

A kettős öngyilkosságról tudósításunk a következő:

Tegnap este Bécsben szívenlőtte magát Jiskra Anna asszony, egy százados felesége. A szerencsétlen asszony sétálni volt férjével este nyolc óra tájban tértek haza lakásukra. A férj a kertben maradt, míg az asszony bement a szobába, hogy előkészítse a vacsorát. Nemsokára lövés zaját hallotta a férj s ott találta nejét vérben felegve az egyik szobában, jobbkezeében szorongatva a revolvert. Bal melléből patakzott a vér. Az öngyilkosság okát nem tudják, de valószínűleg apró családi perpatvar miatt dobta el életét a hisztérikus asszony.

A százados, Prekosinszky Kázmér, aki a 8. gyalogezredben szolgál, felesége öngyilkosságát nagyon a szívére vette, mert az asszonyt ideges természete dacára végtelenül szerette.

Már tegnap este rendkívüli izgatottság vett rajta erőt és öngyilkossági kísérletet is követett el, de ebben hozzátartozói megakadályozták. Egész éjszaka le se hunyta a szemét, fel és alá járkált a szobájában. Hozzátartozói látva izgatottságát, azért egy pillanatig se mozdultak el mellőle és minden fegyvert eltettek kezéügyéből.

A százados ma estefelé a ház egy félreeső helyére távozott. Miután nagyon sokáig maradt ott, hozzátartozói utána mentek, de a százados dühösen rájuk szólt és nem akart kijönni. Később feltörték az ajtót, de akkorra a százados már halott volt. A tiszt a vízvezeték csövére egy cukorspárgára felakasztotta magát.

Oltás Makón

Ehrlich szérumával.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A makói közkórházban megkezdtek a betegek beoltását Ehrlich tanár vérbajellenes szérumával. Az érdem Dózsa Lajosé, a csanád-megyei közkórház nagytudású, kiváló igazgatója, továbbá Hoffmann Antalé, Battonya jeles járásorvosáé. Ők végezték az oltásokat, amikről alább részletesen hírt adunk. A két kitűnő orvos kísérleteik eredményét és tudományos tapasztalataikat azonnal részletes levélben tudatják a Frankfurtban munkálkodó Ehrlich tanárral.

Az oltásról szóló tudósításunk itt következik:

A modern berendezéséről országszerte híres csanád-megyei közkórházban nagy izgatottsággal várták a rendkívüli eseményt. Vasárnap délelőtti kilenc óra tüzték ki a beoltás idejét, de a nagyjából orvosokból álló meghívott vendégek már nyolc óra után ellepték a kórház folyosóit. Dózsa Lajos dr., a makói Szent István-kórház igazgató-főorvosának meghívására megjelentek a nevezetes műtétnél Hoffmann Antal dr. battonyai járásorvos, számos csanád-megyei orvos, a Makón időző orvostanhallgatók és a sajtó képviselői. Mielőtt a beoltás megkezdődött volna, a jelenlevő orvosok figyelmesen elolvasták az Ehrlich által küldött Wechselmann-féle utasítást.

A használati utasítás elolvasása után Dózsa igazgató-főorvos leült a műtőszoba egyik asztalához, maga elé helyezte a műszereket és miközben köréje sereglettek az orvosok és újságírók, hozzálátott a szérum elkészítéséhez. Elővette a mintegy két centiméter hosszú, galambtojás nagyságú üvegtokban elhelyezett szérumot, az üveget feltörte a tartalmát: a fél gram súlyú világossárga port egy porcellánosészébe öntötte. A porhoz nátron-lugot öntött, a halványsárga színű folyadék ekkor néhány esőpp phenol-phtalein hozzáadása után erős biborszínt kapott. A pezsgő folyadékhoz ekkor néhány esőpp jégcseppet esőpögtetett az igazgató, aki folyton keverte a folyadékot. A keverékben lévő sóalkatrészek csapadék alakjában elpárologtak. Közben desztillált vízzel felhígították és normál-nátront adtak hozzá. Az igazgató ekkor lakmus-papirszeletekkel megnézte, hogy nincs-e több vagy kevesebb lúgtartalma a folyadéknak a kelleténél. Ha a papíros szürke, akkor sok a lúgtartalma, ha a papíros lilásrózsaszín, akkor a lúgtartalom elegendő. Amikor az igazgató előállította a szérumot, bevezették a műtőszobába a beoltandó betegeket.

Sz. D. huszonegy éves iparossegéd volt az első médium. A fiatalemberen az alkati bujákór másodlagos tünetei mutatkoztak. Az ajkán, nyelvén, szájpadrólán fekélyek voltak láthatók.

Hosszu idő óta jódal és higanydörzsölésekkel kezelik a beteget, aki már többször elhagyta a makói kórházat, de mindig kénytelen volt visszatérni, mert a baja kiújult.

U. L. huszonhat éves makói földmives a másik beteg, akit vasárnap beoltottak. A szerencsétlen embernek különösen a hátát lepték el a fekélyek. Az egész háta tele van apró pörsekenyessékekkel és kiütésekkel, az ajka belső felületét pedig szintén apró fekélyek borították. Évek óta rombolja szervezetét a rettenetes nyavalya.

Dózsa Lajos dr. igazgató-főorvos végezte az első beoltást. Sz. D. iparossegédet oltotta be. A beteget lefektették a műtőasztalra, azután a lapocka táján éterrel és chloraetillal érzéketlenítették a beoltandó testrészt. Ekkor az igazgató egy nagyobb szerű injekció fecskendővel a lapocka tájékán beszúrt és az üveges tartalmát befecskendezte. A páciens szótlanul tűrte a befecskendezést és akkor is nyugodt maradt, amikor az igazgató megismételte a beoltást. A jelenlevők közül többen megkérdezték a beteget, hogy fájt-e a beoltás, de ez mosolyogva mondta, hogy nem. Csak a második beoltás után reszketett kissé, de ez sem a fájdalomtól, hanem valószínűleg az izgatottságtól eredt. A beoltás helyét egy angoltapaszszal leragasztották és ezt gézzel leköttették. Ezután bevezették a kórszobába a beteget, ahol lefektették.

Nyugodtan tűrte a beoltást U. L. makói földmives is, akit Hoffmann Antal dr. baltónyai járásorvos oltott be. Ez a beteg sem érzett semmi fájdalmat. Beoltás után ennél a betegnél a beoltás helyét jódinktúrával ecsetelték be. Ezután ezt is lefektették. A két beoltott beteget a beoltás után minden tíz percben megvizsgálták az orvosok, hogy a szérum legcsekélyebb hatását is figyelemmel kísérhessék.

Hétfőn, a délutáni órákban már látható volt, hogy a szérumnak a hatása óriási. Az egyik beteg, Sz. D., akinek az ajkát, nyelvét és torkát mérges, gyógyulni nem akaró fekélyek borították, néhány nap alatt folgyógyul. A makacs és eddig gyógyíthatatlannak vélt fekélyek elhalványodtak és gyenge, finom bőrréteg képződött rajtuk. A beteg eddig nem tudott nyelni és most már könnyen tud. A hőmérsékletük alig mutat valami emelkedést, a fájdalom pedig, amit a szérum okoz, csekély. A betegek nem olyan buskomorak, mint azelőtt voltak. Az étvágyuk jó. Az egyik beteg, akinek a teste tele volt apró, kékesvörös kiütésekkel, most már teljesen tiszta.

A kórház ritka gondos ápolásban részesíti ezeket a betegeket. Élelmezésük kitűnő és állandóan felügyelet alatt állanak.

VÁROS ÉS MEGYE

A város közgyűlése. Aradváros törvényhatósági bizottsága augusztus hó 10-én d. u. 4 órakor rendes havi közgyűlést tart, amelynek sorrendje a következő: Az aradi közúti vaspálya részvénytársaságnak felebbezése a tanácsnak a sinek s a sinek melletti burkolatnak jókarban tartása tárgyában hozott határozat ellen. A tanácsnak előterjesztése a kereskedők körének átengedendő telek tárgyában. U. az a Munkás Otthonnak átengedendő telek tárgyában. U. az a Császi Mátyásnak átengedendő telek tárgyában. U. az a tűzéraktanyának szánva volt területnek eladás végetti parcellázása tárgyában. A tiszti ügyészség betérjeszti a Redermacher Józseffel terület bérbeadása, Jellinek és Schlesingerrel falerakóhely bérbeadása, Reiniger A. S.-sel ugyancsak falerakóhely bérbeadása iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. A tanács előterjesztése a Zimmer Alajos örökösait terhelte csatorna magánkölcsonnek leírása iránt.

Megszűnik

az Állami Munkásbiztosító Pénztár?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

Az Állami Munkásbiztosító Hivatal és az Országos Betegsegélyző- és Balesetbiztosító Pénztár között immár három esztendője szakadatlanul dúló titkos, kulissza mögötti háborúságban nyílt kenyértörésre került a dolog. A kereskedelmi minisztérium végre megsokalta ezt az áldatlan torzszelködést, amely tisztán személyi okokra vezethető vissza s amely ugyszólván teljességgel megbénította az Országos Pénztár működését s az ügy gyökeres és végleges rendezéséhez fogott. Hieronymi kereskedelmi miniszter az Állami Munkásbiztosító Hivatal feloszlását határozta el.

A Munkásbiztosító Hivatal, amely az Országos Pénztár ellenőrzésére szerveztetett, ezt a hatalmát oly ténykedésekre használta fel, amelyek a személyes bosszú jellegével bírnak s melyek nemcsak hogy lehetetlenné tették az Országos Pénztár eredményes működését, hanem az intézménynek tetemes károkat okoztak. Hogy az ellentétek annyira kiélesedtek, ennek különösen egy ember, a Hivatal alelnöke az okozója, aki az ügyeket a kellő szakértelemmel nem vezette s azellett személyes bosszú is irányította, mert a Pénztár az ő két pártfogoltját nem választotta meg vezető tisztviselőnek.

Ettől fogva az Országos Pénztárnak nem volt olyan intézkedése, melyet az Állami Hivatal ne kifogásolt, vagy hatályon kívül helyezett volna. Ilyen esetek közül valók a következők: Az Országos Pénztár, hogy a kerületi Pénztárak kiadásait redukálja, a szükségletek tömeges beszerzésével és bizonyos konjunkturák kihasználásával kedvezőbb árakon akarta a kötszereket beszerezni. Le is szerződött a gyárosokkal, de az Állami Hivatal megsemmisítette a szerződést. Az Országos Pénztár egy másik intézkedése volt, hogy a beteg munkások szanatóriumi elhelyezését is szerződésekkel akarta olcsóbbá tenni. Az Állami Hivatal ezt is megakadályozta. Az Országos Pénztárnak egy harmadik tervbe vett akciója volt, hogy a kerületi pénztárak gyógyszer-tartozásait a gyógyszereszekkel kötendő megállapodások révén úgy akarta rendezni, hogy az adósságok kifizetésével harminc százalékkal leszállította volna a kifizetendő összeg nagyságát.

A Hivatalnak ez se kellett. Az akadékoskodásnak netovábbja volt, hogy az Állami Hivatal megtiltotta az Országos Pénztárnak egy főorvos és egy alorvos megválasztását. A tiltó rendelet ezzel a megokolással ment le az Országos Pénztárhoz, hogy a két orvosi állás fizetésére nincs fedezet. Ez a legutóbbi intézkedés élezte ki leginkább az ellentéteket s most az Országos Pénztár egyenesen az Állami Hivatal utasítása ellenére fogja betölteni a két orvosi állást. E célból az Országos Pénztár igazgatósága augusztus negyedikére ülést hívott össze, amelyen a két orvosi állást betöltik.

Az állapotok nem mérgesedtek volna el ennyire, ha az Állami Hivatal vezetését nem bízták volna olyan férfire, akinek szaktudása sok kívánni valót hagy maga után. Mentsik Ferenc, az Állami Munkásbiztosító Hivatal alelnöke nem volt szakmabeli ember, amikor rábízták az Állami Hivatal vezetését.

Mentsik Ferenc az utóbbi időben ezt a hatalmi önkényt már nemcsak az Országos Pénztárral, de a kereskedelmi minisztériummal is éreztette. Hieronymi Károly, ha egyik-másik

kérdésben el is ősmerte az állami hivatalnak törvényadta jogait, mégis kifogásolta a hivatal vezetőjének több intézkedését. Mentsik ilyenkor a törvényre hivatkozott, amivel szemben Hieronymi Károly azzal érvelt, hogy amennyiben a törvény nem alkalmas egy helyes és okos szociális politika inaugurálására, akkor a józan-ság követeli, hogy ne a rossz törvény betűihez ragaszkodjunk, de igyekezzünk a törvény ellenére is jó szociálpolitikát csinálni. A kereskedelmi miniszternek ezt a helyes és igazán szociális felfogását nem tudta megérteni Mentsik, aki inkább rosszul és károsan hajtja végre a törvényt, csak hogy az ő jogain sérelem ne essék.

A kereskedelmi miniszternek ez állapotok láttára az a terve, hogy bevárja, míg az állami hivatalnak vezetésre való képtelensége teljesen beigazolódik, amikor is feloszlítja ezt a hivatalt és a teendőket végzésére munkásügyi osztályt szervez a kereskedelmi minisztériumban. Az Országos Pénztár persze mindent elkövet, hogy az ellentétek kiélesítésével lehetetlenné tegye az állami hivatal helyzetét.

A megnyuzott pincér.

Nyilatkozik a százados. — Csak tréfa volt.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 2.

Mai számunkban hirt adtunk arról a kegyetlenségről, amelyet állítólag részeg komáromi tisztek egy pincérrel szemben véghezvittek. A szerencsétlen tompa késsel megborotváltatták, úgy hogy a husdarabokban jött le az arcáról. Az eset egyik szereplője, Buol báró tűzérkapitány ma így mesélte el az esetet egy újságíróknak:

— Verflucht Donnerwetter! átkozódott a százados. Das ist doch famos! Én azt hittem, hogy már el van intézve az ügy és most mondják, hogy Budapesten is beszélnek róla. Unerhört!

— Hogy történt az eset százados ur? kérdezte az újságíró.

— Szót se érdemel ez a kis tréfa. Mert csak tréfa volt, csak tréfáról beszélhetünk. Hitemre mondom. Mein Ehrenwort! A dolog így történt: A tiszti kázinba járunk nyáron vacsorázni a lugasba, mert a meleg tűrhetetlen. Budapesten is ilyen kutya meleg van?

— Igen, volt a válasz.

— No hála istennek, csak hogy maguk is izzadnak, nemcsak mi. Hát kérem, a tiszti kázinban szolgál ez a hogy is hívják Zsül. Ez az ember olyan piszkos volt, hogy elment az ember étvágya, ha az asztalhoz jött. Ein schmieriger Kerl! Sokszor figyelmeztettük, hogy adjon valamit a külsejére, ne legyen mindig olyan ronda. Legalább egyszer borotválkozzon meg egy héten, hogy ne lehessen a szakálláról leolvasni az egész menőt. A figyelmeztetés nem használt semmit. Pénteken ismét olyan mocskos volt, wie ein Schwein. Egy malac. Este fél tíz volt. Nem ittunk még semmit, ital nem is állt még az asztalon. Wie gesagt, ez a Zsül megint olyan piszkos volt, hogy elkésredtünk.

— Zsül, hab' ich ihm gesagt, sie niemand, most már nem fogom tovább tűrni, meg fogom magát borotváltatni.

Zsül vigyorgott, nem vette komolyan.

A kifőzőben van egy szolgám. Előhívtam. Egy erős kanonir kérem.

— Mi a polgári foglalkozása? — kérdezte az újságíró.

— Suszter glaub' ich, vagy ilyesmi. Megmondtam neki, hogy borotválja meg a pincért.

Borotvát kerítettünk, két másik legény le- nyomta Zsült egy székre és leeszték róla a szőrt. Így történt kérem, szigorúan így történt.

— Véres volt az arca a borotválás után?

— Nem tudom. Azt mondhatom, hogy úgy szolgált ki tovább, mintha semmi se történt volna. So etwas! Másnap elhivatott a rendőr- kapitány. Adtam Zsültnek hatvan koronát. Eay- nyit kért. Így történt a dolog. Még egyszer mondom, hogy csak tréfáról van szó. Csak nem gondolják komolyan, hogy meg akartuk kizsírni. Aber so etwas!

A kivándorlás kerítői.

— A bűnös bank. — Leleplezett ál ügyvéd. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 2.

A dollárok hazájába, Amerikába való ki- vándorlás évről-évre ijesztő mérveket ölt. Száz- számszámra hagyják el Magyarországot az emberek, hogy az idegen földön, az ismeretlen ország- ban szerencsét próbáljanak. Hogy ilyen meg- döbbenő arányúvá vált a kivándorlás, nem- csak a pénzvágynak tudható be, hanem azok- nak a bűnös embereknek is tulajdonítható, akik ezerszámra garázdálkodnak az országban s fel- használva az egyszerű munkásember pénzvág- yát, kivándorlásra csábítják őket azzal, hogy lehetőleg minél könnyebbé teszik nekik az új világba való utazást.

A határrendőrség és csendőrség éber fi- gyelemmel kíséri minden egyes kivándorlót, megmotozza közülök a gyanusokat, kivallatja őket, hogy kinek rábeszélésére vették kezükbe a vándorbotot, szóval iparkodik a lelketlen em- berkereskedők rontó munkájának lehetőleg ele- jét venni ott, a hol arra rájön. Néhány év óta legfontosabb missziót e tekintetben az állam- rendőrség teljesíti Budapesten, a keleti pályá- udvaron. Tudjuk, hogy a fiumei vonal men- tén irányítják a kivándorolni szándékozókat a tengerpartra, a Cunard Line hajóira, a mely hajóstársaságnak az „Adria” révén kizárólagos joga van a magyarországi kivándorlók Ameri- kába való szállítására.

A keleti pályaudvar rendőri kirendeltsége egész halmazát derítette ki a visszaéléseknek és bűnöknek a kivándorlás körül. Az elmúlt héten két esetben is feltartóztattak ilyen kíván- dorlásra csábított embereket. Különösen fel- háborító és páratlanul áll azonban az az eset, amelynek a múlt hét csütörtökjén jöttek nyomára.

A detektíveknek a pályaudvaron feltűnt egy nagyon izgatottan viselkedő, jól öltözött ember, aki a zsoltai vonatot várta. Igazolásra szólították fel az idegent, aki kezdetben tiltá- kozott ez ellen, de végül elmondta, hogy ő Schülk András negyvenöt éves fogarasmegyei születésű gazda. Arra a kérdésre, hogy hová utazik, azt felelte, hogy Zsolnán akarja egy ro- konát meglátogatni. Akadozva, dadogva be- szélt, úgy, hogy a detektívek nem hittek sza- vaiban és megmotozták. Gyanujuk alaposnak bizonyult.

Zsebében találtak egy Amerikába szóló utlevelet, aztán egy a „Bodencredit-Anstalt Hermannstadt” által német nyelven kiállított utalványt egy Brémából Newyorkba szóló ha- jójegyre. Legsúlyosabb bizonyíték azonban az a levél, amelyet iratai között találtak. E levél- ben a brémai hajóstársaság felszólítja, hogy a hajójegy árát nagyszebeni megbizottjának, a Bodencredit-Anstaltnak a pénztárába fizesse be és a dolgot tartsa diszkrétan, már a saját érde- kében is.

Schülk András után ezek után a keleti pályá- udvaron jegyzőkönyvet vettek fel, a melyben

elmondja, hogy Fogarasmegyében a brémai ha- jóstársaság ügynökei járnak és rábeszélnek a jobbmodu gazdákat a kivándorlásra Mindenféle nyomtatványt osztogatnak a nép között és azt hirdetik, hogy Amerikában most ipari és gaz- dasági téren sok pénzt lehet keresni. Nagy szükség van odaát munkáserőre. Ők, Schülköt is rábirták, hogy adja el földjét, házát, barmát, vegyen hajójegyet és utazzék ki Amerikába, a hol a brémai cég megbizottja kezére jár és azonnal, a hogy szárazra teszi a lábát, munkát szerez.

A keleti pályaudvar rendőrsége a jegyző- könyvet azonnal beterjesztette a főkapitányság- nak, a mely tegnapelőtt a belügyminiszterium- nak tett jelentést róla. Ma délelőtt a belügy- miniszterium sürgős átirattal elkérte a rendő- ségtől az ügyre vonatkozó aktát, hogy a leg- szigorubb megtorló lépéseket tegye a nagysze- beni pénztézet ellen és egyúttal kikutassa, hány más esetben közvetített kivándorlást a nagyszebeni Bodencredit-Anstalt.

A másik eset a következő:

Három biharmegyei embert tartóztattak fel a napokban Budapesten, mert az a gyanu me- rült fel ellenük, hogy Amerika felé pályáznak Desza Vazul, Lobonics György és Argyelán József örvényesi lakosok voltak a kivándorlók, akik ijedtkben be is ismerték, hogy ők bizony Amerikába mennek, még pedig minden utlevél nélkül, csak úgy suttomban. Vallatták aztán az örvényesi embereket, hogy ki tautilotta ki őket erre a ravasz utazásra.

— Egy ügyvéd Nagyváradon.

Meg is nevezték a tanácsadót.

— Fazekas Kálmán ügyvéd ur.

Nyomban táviratoztak a nagyváradi rend- őrségre s egyben utnak is indították visszafelé az elcsábított kivándorlókat. A nagyváradi rendőrkapitányságon sok fejtörést okozott a távirat, meg nem tudták fejteni, hogy ki lehet az a Fazekas Kálmán ügyvéd. A detektívek végül is kinyomozták. Ügynökember Fazekas Kálmán, akinek csak afféle mozgó irodája van, de ez nem akadályozta őt abban, hogy ügy- védnek adja ki magát.

A kivándorlásra való csábítás miatt termé- szetesen a kihágási ügyosztály elé idézték. Teg- nap hozott ügyében ítéletet Rácz Endre, a ki- hágási bíróság vezetője, 350 korona fő és 300 korona mellékbüntetésre ítélve.

Az ítéletet még meg sem hozták a jeles tanácsadó ügyében, mikor a fiumei kormányzó- ságtól újabb feljelentés érkezett Fazekas Kál- mán ellen. A fiumei kikötőben ugyanis egy egész csoport biharmegyei munkást tartóztat- tak fel, akikről kitűnt, hogy a ravasz uton való kivándorlásra Fazekas Kálmán csábította őket. Az ügyvéd ellen ennél fogva most újabb eljá- rás indul, még pedig előláthatólag most már szigorubb büntetéssel.

VIDÉK.

Második vasuti vágány Budapest — Szeged — Orsova között. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter Papp Géza egy felszólalására vála- szolva kijelentette, hogy a cegléd — szeged — te- mesvári második vasuti vágány kiépítésére nincs pénz. A szegedi és temesvári kereskedelmi és ipar- kamarák és az érdekelt törvényhatóságok most újból mozgalmat indítanak a kettős vágány érde- kében. Elsősorban is meg kell állapítani, hogy Or- sova, Szeged és Budapest között kevés a közleke- dő vonatok száma. Az éjjeli vonatok tulzsufoltak és az utasok egy része nem kap helyet. Eze- ken fölül van egy fontos szempont, amely azt parancsolja, hogy a szegedi vonal mihamarabb fejlesztessék. A Kelettel, a Balkánnal való össze-

köttetésünket értjük. Ez az összeköttetés az utóbbi években meggyöngült, mert a predeáli és zi- monyi vonal sokat elvont az orsovai utiránytól. Hogy ez az állapot nagy kárral jár a Délvidék iparára, kereskedelmére, az kétségtelen, de ez a kár még fokozódni fog, ha mihamarabb nem fej- lesztik az orsovai vona't valóságos fővonallá és nem teszik kényelmesebbé és gyorsabbá a közlekedést ezen az utirányon. Mindezzel szem- ben a forgalom mégis növekedett, mert a ter- mészetes fejlődéssel arányban növekednie kel- lett. Ha a kereskedelmi miniszter egybeállít- tatja a budapest — orsovai vonalnak forgalmi statisztikáját és ha egybeveti az öt és tíz év előtti forgalom számaidat a jelenlegi forga- lomával, akkor elég okot fog találni arra, hogy a második vágányt megalkossa. A sok kettős vágány-terv között mindig ki- felejtik a budapest — aradi vonal fejlesztését, amely legalább is bir akkora fontossággal, mint a budapesti — orsovai.

A postáskisasszony halála.

— A rágalom áldozata. —

Arad, augusztus 2.

Röviden jelentették már az újságok, hogy Békásmegyer községből eltűnt Berő Izabella 18 éves postakiadónő, aki Miedermann Irma postamesternőnél volt alkalmazásban. Az ideális lelkületű fiatal leány, akinek holttestét kifog- ták a Duna hullámaiból, a osuf pletykának, a rágalomnak lett áldozata.

A községben hivatalos minőségben tartóz- kodik egy fiatal katonatiszt, akinek nagyon megtetszett a szép és szellemes fiatal leány. Gyakran átjárt a tiszta a postára és elbeszélge- tett Berő Izabellával. Ártatlan volt ez a látoga- tás mindig, de mégis megirigyelték a rossz emberek s a leány eltűnése előtt a következő levelet írták a postamesternőnek:

Tisztelt Nagysád! Csodálom végtelenül azt, hogy az ön tisztességes házában hogy en- gedheti meg azt, hogy a segítő kisasszony gardedám nélkül éjjeli 11 óráig ölelkezve a katonatiszt urral sötét folyosón maradjon. Tes- sék cselédjétől megkérdezni, aki szemtanuja volt, mint én.

A levelet Budapesten adták föl postára.

A postamesterné a levelet megmutatta Berő Izabellának, aki elsápadt a galád rágalmak láttára. Sirva tiltakozott a rágalmak ellen, majd bevonult szobájába és ott levelet írt. Az- után elment hazulról és nem látták többé. Asz- talán levelet hagyott a postamesternőnek. A levél a következő:

Kedves Nagysád! Ez aljas rágalomra csakis halál lehet a felelet. Az a becses ide- gen megirhatta volna, hogy ki, mert így Önagysága nem tudja, ki legyen az az aljas névtelen levélíró. Velem ne törődjenek, mire e sorokat olvassa, én már a Duna habjaiban ál- modom egy szebb életet, mint a valóság, mert e földön irigység, boszu és hitvány rágalmak kívül egyéb nincsen. Izabella.

Sokáig keresték a szegény kis Berő Iza- bella holttestét a Dunában, míg végre tegnap megtalálták és diszes ravatalra helyezték.

Temetése ma délután volt az egész község nagy és őszinte részvéte mellett, mert az ön- gyilkos postáskisasszonyt mindenki szorlette Békásmegyeren.

MULATSÁGOK.

(=) Az Acsev. Szárnyaskerék Dalkör auguss- tus 13-án a városligeti vendéglő összes terméi- ben kabaréval egybekötött táncestélyt rendez. A kabaré műsorát elsőrangú számokból állítja össze a rendezőség. Maga a dalárda is részt- vesz a műsorban több újonnan betanult ének- számmal.

HIREK.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 3-án az időjárás: meleg, zivatarok.

— Változások a diplomáciai karban. Bécsből jelentik: *Welshersheimb* Rudolf gróf, a monarchia madridi követe nyugalomba vonul. Helyébe a jelenlegi japáni követ, lovag *Call Guido* kerül, akinek a helyét ismét *Szentgyörgyi Müller László* külügyminiszeri osztályfőnök foglalja el.

— A spanyol kulturharc. Madridból jelentik: A spanyol kormány jegyzékét *Merry del Val* hétfőn kapta meg. Az *Observatore Romano* című olasz lap szerint a madridi nuncius még nem kapott parancsot a távozására. Egy lap meginterjúvolta a spanyol külügyminisztert, aki tagadta, hogy a Vatikán békülékeny szándékot mutatott volna. Ellenkezőleg. Kezdetől fogva elfogadhatlan feltételeket szabott. — Rómából jelentik: A spanyol nagykövet ma elutazott. A pápai államtitkárnak levelet küldött, amelyben tudatja, hogy Gernuán át Madridba utazik új utasításokért. A tárgyalások megszakításáról se a spanyol válaszcímekben se a nagykövet levelében nincsen szó.

— Madridból jelentik: *Ortega* köztársasági szenátor szerint a legalkalmasabb mód a Vatikánt engedelkenységre bírni az volna, ha a spanyol király meglátogatná az olasz királyt.

— Rómából jelentik: Előkei spanyol politikusok fáradoznak, hogy a spanyol követ visszatérését lehetővé tegyék. A szentszék azonban ma se akar tudni az engedelkenységről. — Párisból jelentik: *Alfonz* király és a felesége *Rambouillet*-ben meg fogják látogatni *Fallières* elnököt. A király utazását politikai körökben élénken tárgyalják. Jó néven veszik, hogy *Alfonz* már több ízben vett alkalmat francia államférfiak véleményének kikérésére. Különös fontosságot tulajdonítanak a jelenlegi látogatásnak azon viszály tekintetében, mely Spanyolország és a Vatikán közt fennáll.

— A cári pár utazása. Berlinből jelentik: A *Tageblatt* pétervári jelentése szerint a cári pár augusztus 23-án indul Darmstadtba. Utközben találkozhatnak *Vilmos* német császárral. A cári pár két hónapig marad ott, aztán egyenesen visszautazik Carszkoje-Szeloba.

— A hamburgi sakkverseny. Hamburgból jelentik: A nemzetközi sakkverseny mai 13-dik fordulóján *Dus-Chotimirszky* győzött *Speyer* ellen, *Duras Salve* ellen, *Niemzowits* *Marschall* ellen, *Alechin* *Jates* ellen, *Spielmann* *Schlechter* ellen. A *Teichmann*—*Tartakower* és *John*—*Forgács*-mérkőzések remivel végződtek, míg a *Schönlein*—*Tarrasch*-parti nem fejeződött be. A verseny állása a 13-ik forduló után a következő: *Schlechter* 9½, (4), *Niemzowits* 9½, (3), *Spielmann* 8 (3), *Duras* 7½, (5), *Dus-Chotimirszky* 7 (4), *Marschall* 6½, (5), *Teichmann* 6½, (4), *Alechin* 5½, (6), *Leonhardt*, *Tartakower* 5½, (5), *Forgács* 5½, (4), *Tarrasch* 5 (6), *John* 4 (6), *Salve* 4 (5), *Schönlein* 3½, (5), *Speyer* 3½, (4), *Jates* ½, (4).

— A vértanúk emlékoszlopának megkoszorúzása. Az Aradon rendezett ipariskolai rajztanfolyam hallgatói kegyeletteljes emlékeztetést róttak le a dicő vértanúk emlékoszlopának megkoszorúzásával. Nemesen *Aladár* ipariskolai főigazgató s *Jankó Gyula* tanár vezetésével vonultak ki a tanfolyam hallgatói az emlékoszlophoz. Ott *Bán Lajos* kiavárdai igazgatótanító hatásosan szavalt a ifj. *Papik Miksa*: Emlékezés az aradi vértanúkra című költeményét s a tanítók nevében *Pataki János* szarvasi tanító helyezte el szép szavak kíséretében a koszort. Majd a *Hymnus* s *Tavaszi* elmúlt... élenekléseivel bevégeződött a megkoszorúzás.

— Mese Hofrichter aradi utjáról. Az utóbbi hetekben többször fölmerült annak a lehetősége, hogy *Hofrichter Adolfot*, a ciankális főhadnagyot, akit tudvalóval husz évi fegyházra ítélték, az aradi vár fegyintézetébe hozzák. Ma pedig a leghatározottabb formában terjesztették azt a hírt, hogy reggel Aradra szállították a híres rab katonát. Ugyanis ma reggel a budapesti személyvonattal egy polgári ruhás embert szállított három katoná. A rabot az aradi várba hozták. Ez adott alkalmat arra, hogy városszerte azt híresztelték, mintha az illető *Hofrichter* lett volna. Ez ügyben a legilletékesebb személyhez fordultunk, aki kijelentette, hogy *Hofrichter* nem szállították Aradra.

— Ünnepeit aradi karmester. Az aradi es. és kir. 33. gyalogezred zenekara, amint az előző években, az idén is *Herkulesfürdő* közönségének játszott. A sikereket, amelyeket a *Zellner Sándor* karmester vezetésével működő, kiváló zenekar elért, élénken jellemzi az a szokatlan és kitüntető ováció, amelyben a fürdő közönsége *Zellner Sándort* részesítették. A zenekar bucsuja alkalmából, július 30-án valósággal elhalmozták a karmestert ajándékokkal. A többiek között egy álló órát, két hatalmas virágvázá, egy arannyal díszített karmesteri pálcát, egy arany zsebórát és tömérdek virágot kapott jutalmul az élvezetért, amelyet az aradi katonazenekar a herculesfürdői közönségnek szerzett.

— Inzultált önkéntes. Különös incidens történt tegnap este Budapesten. Egy tréningkénest megvert az utca népe. Az önkénteskáplár, *Palágyi Arpád* egy nővel sétált, amikor egy köztűzér jött vele szembe, aki nem tisztelgett előírás szerint. A káplár visszarendelte a tűzért s kétszer háromszor elfelfiloztatta őt maga előtt. A szomszédkereszméből több munkás nézte a megrendszabályozást. A harmadszori elfelfilozásra a munkások nekironítottak az önkéntesnek és elverték. A botrányos jelenetre mintegy ezer ember gyülekezett lassankint össze, akik mindegyike inzultálni akarta az önkéntest, aki szorult helyzetében kardjához nyúlt. Mielőtt azonban vérengzés lett volna a verekedésből, egy 86-os gyalogos százados érkezett oda, aki meghallgatta a tényállást s védelmébe vette az önkéntest. A tömeg azonban nem távozott. A szorongatott helyzetből rendőrök mentették meg a katonákat, akiket a nyugati pályaudvarra kísértek, ahonnan ők kocsira szállva, elhajtottak. A katonai hatóság megindította ez ügyben a vizsgálatot.

— Botrány a budai színház előtt. Tegnap este, a *Tatárjárás* előadása után, izgalmas jelenet színhelye volt a budai színház téjéka. Az eset hősei *Krecsányi* társulatának kisterméti másodsoubrette és egy volt karbölgy, jelenleg a társulat énekes bonvivantjának felesége. A bonvivant még a téli idény alatt, *Temesvárott* ráunt feleségére, a másodsoubrette kedvéért; Budán aztán végleg kiadta az útját a feleségének, ki négy éves fiával együtt hajléktalanul, pénz nélkül, a társulat jószívűségéből éldegélt; a legtöbbbezőr a színnáz öltöztetőben lúzt meg magát éjszakára, meleg ételt pedig csak akkor evett, ha egyik-másik színész fizetett neki. Az ilyenformán végleg elkieserített asszony tegnap este ráleste a *Tatárjárás*-ban szereplő másodsoubrette és amikor az előadás után hazafelé tartott, a színpad előtt össze vissza verte. Pereze mindez nagy sikoltozás között ment végbe és csak a szemközti kivélezházról kitóduló vendégek tudták kimenteni a másodsoubrettet a bosszútálló híves karmái közül.

— A krassószörénymegyei árvizkárosultaknak. Budapesti tudósítónk jelenti: A krassószörénymegyei árvizkárosultak falgélyezésére eddig 312,130 kor. 90 fillér folyt be.

— Titokzatos öngyilkosság. Bécsből jelentik: A *Máriabiffrstrassén* lévő *Schneider* pansióban ma titokzatos öngyilkosság történt. Egy elegáns fiatalember állított be ma a pansióba és egy ott lakó hölgy iránt érdeklődött. Bevezették a szobájába s néhány pillanat múlva revolverlövés hangzott ki a szobából. Besiettek és az ifjut átlőtt mellel a földön találták. Mire orvost hívtak, már meghalt. A zsebében talált iratokból megállapították, hogy *Ludman Adolár* a neve, Budapestről jött, 25 éves és a honvédelmi miniszterium tisztviselője. Apja *Ludman Lajos* altábornagy, aki szintén a honvédelmi miniszteriumban teljesít szolgálatot. Az öngyilkosság oka, azt hiszik, reménytelen szerelem.

— Hajósok sz'rájkja. Az osztrák hajószövetség egy idő óta a legszélsőbb eszközök igénybevételével agitációt folytat egy augusztus 20-án megkezdendő passzív rezisztencia érdekében a Duna Gőzhajózási Társaság hajóin. Ez a kérdés az ország közgazdasági érdekeit is igen közeli érinti, ujabban a magyar sajtó ismételt foglalkozik ezzel a kérdéssel. *Bathiany Tivadar* gróf, a Magyar Hajószövetség elnöke a helyzetet a következőképpen világította meg: Az osztrák Dunagőzhajózási Társaságtól februárban megkaptuk a biztosítékot, hogy a fizetésrendezést nagyobb arányokban legközelebb megkezdik. — Áprilisban, ugyanakkor, amikor nekünk a fizetésrendezés életbe léptetése július 1-ére részben visszaható erővel beigértetett, az osztrák hajószövetség egyszerre azzal lepett meg táviratával, hogy passzív rezisztenciát akar szervezni. Tette ezt akkor, amidőn sikerült a Dunagőzhajózási Társulat vezetőségét engedelkenységre bírni és a fizetésrendezés életbe léptetésére határozott terminust kaptunk. Konnyelműségnek, hogy ne mondjam, örütségnak tartottam a passzív rezisztencia megkísérlesével a máris elért eredményeket kockáztatni. Miért is az ellen úgy a magam, mint a Hajós Szövetség egész vezetősége határozottan ellene foglaltunk állást és tényleg a tervezett osztrák akciót nem sikerült. Az osztrák hajószövetség ekkor az osztrák kereskedelmi miniszter védelme alá helyezkedett és így igyekezett felsülését elpalástolni. A fizetésrendezés jul. 1-ével azon keretben, mint az nekünk kilátásba helyeztetett, tényleg életbe lépett. Ezzel természetesen a hajósok jogos igényei még koránt sikesenek teljesen kielégítve, de mindenestre mint első lépést elismeréssel kellett nyugtáznunk. Békés és törvényes eszközökkel folytatjuk tovább a munkánkat és bizton remélem is, hogyha az osztrák hajószövetség meggondolatlan eljárásával nem rontja a helyzetet, a közel jövőben lehetséges lesz további engedményeket elérnünk, amire nézve máris kaptunk elég kedvező nyilatkozatokat.

— Halálos automobil-szerencsétlenség. Velenéből jelentik: *Costa Franco* közelében ma délután egy sebesen vágató automobil a folyóba zuhant. Az automobil utasai, özv. *Pollák Lajosné* és unokaöccse, *Ternóczy Wladimir* a folyóba estek. *Ternóczyt* sikerült kimenteni, de az asszony a vízbe fulladt. Özv. *Pollák Lajosné* egyik legga-dagabb bécsi bankár özvegye, míg unokaöccse huszártiszt. A szerencsétlenül járt utasok *Pollákné* leányának kobeiloi kastélyából jöttek. A katasztrófát a soffőr okozta, akinek gyors hajás miatt már több ízben meggyűlt a baja a hatóságokkal és aki nemrég is Bécsben egy kis leányt gázolt el gépével. A soffőr ellen az eljárás megindult.

— A meleg családi otthon. Budapestről írják: Egyik fővárosi lapban a következő kisbírósági jelentés: „Nő- és gyermekszerszám, kellemes külsejű, szolid életű erdész, özvegy vagy hajadon ismeretséget keresi. Nem baj, ha gyermeke van. Csak oly szolid nővel akarok megismerkedni, ki a meleg családi otthon boldogságát még nem élvezte. Közös háztartás után házasság nincsen kizárva.” Fuller Mária 28 éves cselédlány szereti az erdőt, a meleg családi otthon boldogságát még nem élvezte, tehát jelentkezett. Találkozott Vecsey Lajos 39 éves erdővéddel, állítólag Nyíregyházán, a Károlyi grófok szolgálatában. A második találkozáskor a véglegesen berendezési céokra 25 koronát vett át és többé nem mutatkozott. Tegnap az utcán találkozott Máriával, aki átadta egy rendőrnök. Behozta a főkapitányságra, ahol Vecseyről kiderült, hogy nincsen meleg családi otthona, sőt egyáltalán nincsen otthona és Nyíregyházán nem ismerik. Ezért őrizetben tartották.

— Egy elzúllott kereskedő öngyilkossága. Budapestről jelentik: Ma délután Lászlóczy Gyula 44 esztendősen elzúllott kereskedő öngyilkosságot követett el. Lászlóczyknak évekkor elzúllott az Egyetem-utában nagy egyenruhás üzlete volt. Igen jól ment az üzlete, de egy alkalommal felfofozta egyik segédjét, amiért a segédek az üzletet bojkottálták. Az üzlet ennek következtében tönkrement és Lászlóczy zűlésnek indult. Gyönyörű feleségét huszezer koronáért eladta egy katonatisztnek és egy ideig a pénzről fényesen élt. Mikor pedig az összeg elfogyott, a lejtő legalsó fokára került ember abból tengette magát, hogy ismerőseit pumpolta. Ma délután aztán véget vetett életének.

— Tanulmányutról. Weisz Hugó fotoművész, hosszabb távolet után visszatért és műtermének vezetését személyesen ismét átvette. A modern művészetek tanulmányozása alapján műtermében magasabb művészi felfogással kíván a jövőben működni, a műtermét teljesen átalakítja és a legújabb technikai eszközökkel ellátja. Kéri ezen t. megrendelőit, hogy felvételeiket, lehetőleg előjegyzés szerint, eszközöljék. Telefon 211.

— Szerencsétlenül járt munkások. Ma déli tizenkét óra tájban a Thököli Imre utcában egy butorszállító kocsi Dömján Dömötör és Schreiermann Antal munkásokat elütötte, úgy, hogy azok súlyosabb sérüléseket szenvedtek. A sebesült munkásokat a mentők kóthozták be. Dömján és Schreiermann a rendőrségen azt vallották, hogy a kocsi utó József Mihály akaratával hajtott nekik. A rendőrség az eljárást megindította. Muntján Miklós 19 éves napszámmost ma az állomás építkezésénél az emelőgép gyomron ütötte. A szerencsétlen embert eszméletlenül állapotban a mentők a kórházba szállították. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenség előidézésében kit terhel a felelősség.

— Lenkei Zsigmond hirdető-irodája. A magyar sajtó egy régi, ismert munkása, Lenkei Zsigmond, ki évek hosszú sora óta áll a sajtó szolgálatában, újságvállalatát hirdető osztályllyal bővítette ki. Ismerve Lenkei tapasztalatait és szakértelmét, bizonyos, hogy munkássága e téren is előnyére válik a magyar ipar- és kereskedelemnek, melynek sok hasznos szolgálatot fog tenni eme új vállalat. Ezután is kéri az új iroda mindazokat, kik a bel- és külföldön hirdetni szándékoznak, forduljanak hozzá bizalommal felvilágosításért. — Az új iroda címe: Budapest VII., Rózsa-utca 8. sz. Telefon 176—09.

— Megpofozott udvarló. Budapestről jelentik: Hatalmas botrány volt tegnap a Hunvadi tér 7. számú házban, az ott lakó Deucht Hugó asztalosmester lakásában. Deuchtnél látogatásban volt R. H. Lajos mézárasmester felesége és ott volt Fehér Miklós dr. ügyvédjelölt is, aki valamikor albérlója volt R.-éknak, azonban egy hónappal ezelőtt elköltözött onnét. R. már régen azzal gyanúsította a feleségét, hogy szívesen túri Fehér dr. udvarlását, most pedig valaki megsughatta neki, hogy az asszony Deuchtnél lakásán együtt van Fehérrel, mert a férj hirtelen betoppant, szó nélkül nekiesett az ügyvédjelöltnek és úgy össze-vissza verte, hogy eszméletlenül esett össze. Orvost hívtak, aki bekötözte a szerencsétlen fiatal ember sebeit, majd kocsi elvitték a Rókus-kórházba. R. H. Lajos ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban augusztus 1-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Mayer István üzleti szolgának Anna nevű leánya, Vogl János cipész mesternak Jozefin nevű leánya, Horváth András kocsi-fényezőnek Elemér nevű fia, Bartos Antal nyomdásznak Lajos nevű fia, Barabás István vasuti fűtőnek Béla nevű fia, Kapás József földművelési napszámosnak István nevű fia, Várszegi Béla műszaki rajzolónak József nevű fia, Stern József kereskedőnek Károly nevű fia, Reinholz Márton fényezőnek Maria nevű leánya, Pók Vilmos kávé-főzőnek Krisztina nevű leánya, Drágics Vazul papírgyári alkalmazottnak Mária nevű leánya, Dömötör Zsigmond mérnöknek József nevű fia. — Meghalt: Ilyés Mihály 30 éves szeméthyordó vállalkozó, öz. Csizmas Péterné 72 éves magánzónő, öz. Balog Andrásné 75 éves városi segélyezett. — Házasságot kötött: Vitner Mihály lakatos Mézáros Juliánával, Prigl Károly szabó Portely Rozáliával.

— A temesvári Turul cipőgyár vezetésébe tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy aradi főközsülésnek eddigi vezetője, Weinberger Vilmos ur felmentését kéri s e hó 3-án megváltik alásától, helyette annak vezetésébe Ecker Péter ur vette át. 2935

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

TARKASÁGOK.

(Rudolf trónörökös és a falusi bíró.) A sopronmegyei Széleskúton történt, hogy Rudolf trónörökös ellátogatott egyszer a Fertő-tóra, vadludakra vadászni. Vadászat után kíséretével betért Russó Lénárd lovaghoz, a falu plébánosához, ki azóta már meghalt. A plébános természetesen előre jelezte fenséges vendégének jövetelét s így az egész falu ünnepi díszet öltött, hogy méltóképp fogadhasa a trón várományosát. Rudolf a plébánosnál ebédelt s ebéd után fogadta a községi elöljáróság, a tanítótestület, a tűzoltók küldöttségének kódotatát. A tisztelegés után a küldöttségek sorfalat állottak a távozó trónörökösnek. A mint el akar Rudolf indulni, a tömegből kibontakozik a falu bírája s Pszt-kiáltásokkal a királyi kocsi után rohan. A trónörökös kísérete visszauéz és megpillantja az utánok rohanó s kézzel-lábbal kapálózó embert. Erre megállították a kocsit, mire a bíró odafordul a trónörököshöz s ezeket mondja sváb dialektussal:

— Majd elfelejtettük, trónörökös ur. Tisztelegünk a kedves atyját!

Természetesen elnevette magát a trónörökös, kezét nyújtotta a naiv parasztnak, megköszönte az üdvözlést s megígért neki, hogy majd megmondja az apja ak. Ezt az eseményt a széleskúti plébánián emléktáblán örökítették meg. A trónörökös után püsszegő parasztember pedig még most is él s büszkén meséli a falubelieknek, hogy megadódott neki az alkalom, hogy üdvözlését küldhette Ferenc Józsefnek a tulajdon fia által.

(Amire nem képes Ugra követő.) Alig néhány napja történt ez a história. Az ugrai választás után Bölöny József, az új képviselő a szilasi kastélyban ebédet adott. Az egész környék intelligenciája jelen volt ezen az ebéden, amelyen természetesen az volt a legfőbb téma: mi mindent fog tenni az új képviselő kerületéért. Tisza István gróf maga vezette a társalgást és a beszélgetés közben ő fejtette ki, hogy melyek azok a feladatok, amelyek a kerület szorgalmas, derék munkásnépének boldogulása érdekében a legsürgősebb megoldásra várnak.

— Kérlek, képviselő ur, — mondta az egyik választó — nincs semmi sem, amire olyan szükség volna a kerületnek, mint az új motorra.

— Ugy van, — hagyták helyben a többiek, — okvetlenül vidd ki, hogy meginduljon Nagy-

váradról Gyomára az új motoros. Ez a legelső kérdésünk.

— Hagyjátok el, — legyintett a kezével Tisza István gróf, — ő ezt sohasem fogja kivinni!

A hallgatók megdöbbenetek egy pillanatig, de tudták, hogy Tisza Istvánnal ilyen kérdések fölött nem lehet vitázni. Bizonyára meg van az oka annak, hogy így nyilatkozott a kerület új követéről.

A felelet azonban mindenkinek ott motoszkált a fejében s valaki nem állhatta meg mégsem, hogy meg ne kérdezze, miért olyan nagy lehetetlenség ez Bölöny József számára.

Tisza István megadta a választ:

— Éppen a napokban értesültem a kereskedelemügyi minisztertől, hogy elrendelte az új motoros beállítását. Ezt tehát Bölöny József ki nem viheti abból az egyszerű okból, mert már megvan.

Arról, hogy ki vitte ki ezt a fontos újítást, Tisza István nem beszélt. Mindenki tudta a nélkül is, hogy ő maga.

(Szociálista, akinek a háza ég.) Élt Geszt községben, Tisza István gróf uradalmának közelében egy mogorva, zsörtölődő, öblös pipájú parasztember. Híres, nevezetes ez a férfi, a neve, ha jól tudjuk, Balogh János, mert szociálista elveket vall. Sokszor a harmadik falu határából eljönnek hozzá a népek és hallgatják áhitattal, figyelemmel haragos, tüzes, kacskaringós beszédét az urak, a grófok ellen, miközben saját földesurát sem kiméli. No, nem vették valami komolyan eddig Balogh János gazd'uramat, aki csak azzal került bele ebbe a históriába, hogy egy szép napon földig leégett a háza. Alacsony, nádfüdes, vályogfalú, értéktelen kis viskó volt, de Balogh János mégis a vagyonát vesztette el benne. Egy darabig átkozta az urakat, míg azután beletörődött volna a ház nélküli zsel-lér állapotba is.

Amde ime egy szép napon urasági írás kocsik érkeznek meg a leégett ház üszkös romjaihoz. Se szó, se beszéd, munkás kezek kapnak dologba, sürgős-forgás keletkezik. Egyik iga téglát hoz, a másik meszet, elég az hozzá, hogy alig egy pár nap múlva együtt volt minden, ami a ház újjáépítéséhez szükséges. A kegyelmes ur küldte aján-dékba viszonzásul azért, mert a falubelieket mindig ellene tüzelte föl.

Balogh János ismét dadogott valamit az urak ellen, majd a legnagyobb lelki nyugalommal leült az új gerendákra és pipázott. Egyetlen szóval sem válaszolt az uraság „adjon isten”-ére.

Történt, hogy az uradalmi jószágigazgató néhány hét múlva véletlenül a ház előtt kocsikázott el. Feltűnt neki a hirneves szociálista, aki elveikhez híven még a kalapját sem billentette meg.

— Ejnye, Balogh uram, — szólította meg a jószágigazgató, — hát meg se köszöni az uraságnak ezt a kis szívesességet?

— Nem én, — válaszolt a haragos magyar.

— Hát talán kötelessége a kegyelmes urnak, hogy magának házat építsen?

— Hátsze persze, hogy kötelessége vót, — mondta a geszti szociálista, — hiszen azért választottuk meg geszti gerófnak!

A kiváló bőr- és lithiemes gyógyferrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, húsvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ártalmatlanított és gyógyferrás.

SCHULTES ÁGOST

Budapest, Rózsákert.

Üzlet áthelyezés!

Üzlet áthelyezés!

BEREGSZÁSZY LAJOS

uri és női szűcs divat üzletét

Hal-tér 13. sz. alól, Deák Ferenc-utca 32. sz. alá (Sarlot-ház)

helyezte át.

Van szremsém a nagyérdemű közön-
ség becses tudomására hozni, hogy ren-
deléseket, átalakításokat, javításokat,
nyaralásokat a legolcsóbban felelősség
mellett vállalom. A nagyérdemű közön-
ség pártfogását kérve, maradtam teljes
tisztelettel

2869

Beregszász Lajos, szűcsmeister

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Százharmincezer koronás expenznőra.
Megemlékeztünk már arról a perről,
amelyet özv. Tagányi Istvánné indított
Sulkowszky József herceg ellen. Ta-
gányiné boldogult férje ügyvédi díjai
és költségei fejében 140.704 koronát
követelt a hercegtől. Tagányi István,
mint Sulkowszky ügyvédje, tíz éven
át vitte a herceg összes peres és pe-
renkívüli ügyeit és eközben merült
fel a horribilis összegű ügyvédi számla.
Kralitz Lajos dr. illetékességi kifogást
tett a kereset ellen, de a törvényszék
azt elutasította. Erre azután lefolytat-
ták a pert és a törvényszék a napok-
ban meghozta ítéletét. Az ítéletben kö-
telezi az alperest, hogy felperesnek ti-
zenöt nap alatt 131.251 korona 98 fil-
lért fizessen meg

KÖZGAZDASÁGI ÉS KÖZLEKÉSI**Ujaradi gabonavásár.**

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujrad, augusztus 2.

Noha a cséplés gyors teljesítése szempont-
jából üdvös, hogy mostarabban nincsen csapa-
dék, a tengerinek már nagy szüksége lenne
esőre.

Az eddig piacra került gabona minőségileg
roppant eltérő, de javarészt győnge. A gabona-
üzletben kékik az idénybeli éleltség, az irány-
zat oszdas.

Eladásra került:

2000 mm. uj buza	8 30—8 80
300 mm. uj-rozs	6 20—6 30
100 mm. uj-árpa	5 50—5 70
300 mm. ó-tengeri	5 50—5 60
100 mm. ó-zab	6 60—6 70

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban
értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 2.

Amerika 1-el olcsóbb. Kinálát, vételkedv korlátozt,
10 ezer m. 5 fillérrel magasabb.

	0 déli	2 órai
Buza 1910. októberre	9.37—9.38	9.44—9.45
Buza 1911. áprili-ra	9.26—9.27	9.74—9.75
Rozs 1910. októberre	7.09—7.10	7.08—7.09
Zab 1910. októberre	7.18—7.19	7.18—7.19
Tengeri 1910. aug.-ra	5.71—5.75	5.74—5.75
Tengeri 1911. májusra	5.84—5.85	5.83—5.84

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Aug. 2. —

Magyar aranyjárdék 4%	113.—
Magyar koronajárdék 4%	91.80
Magyar koronajárdék 3 1/2 %	82.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.60
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	93.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	224.25
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	157.—
Osztrák járdék papírban	93.50
Osztrák járdék ezüstben	97.50
Osztrák járdék aranyban	116.—

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Aug. 2.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj ...	8 30—8 40
76 " " " " " "	8 50—8 60
77 " " " " " "	8 65—8 70
78 " " " " " "	8 75—8 80

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos uj... ..	8 25—8 30
Rozs uj... ..	6 10—6 15
Árpa uj... ..	5 10—5 20
Zab uj... ..	6 30—6 35
Tengeri régi... ..	5 50—5 55

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Aug. 2. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felül súlyban — fillérig; közép páron-
ként 300—400 kilogrammig — rjedő súlyban — fill-
lérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súly-
ban 142—144 fillérig; fiatal közép páronként 251—320
kilogrammig terjedő súlyban 140—142 fillérig; könnyű
páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 146—150
fillérig.

Sertéselészám: július hó 29. napján volt kész-
let 38915 darab, július 31. napján felhajtott 560
darab, július 31. napján elszállított 512 darab, aug.
1. napjára maradt készletben: 38.900 darab.

A hízott sertés üzlet irányzata üzletellen.

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. aug. 3-án, szerdán:

1. Iramszarvasok a Lappföldön. Látványosság. — 2.
Péter király Törökországban. Látványosság. — 3. Orlos.
egy rombadólt város. Látványosság. — 4. Királyfi és
elgáncsú Dráma. 5. Onzetlen hősiesség. Dráma. 6.
Furfangos bankárleány. Humoros. — 7. Pál házasság.
Humoros. — 8. Szálloda a nyugalomhoz. Humoros.

Előadások este fél hét órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik
hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara
játsszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága, felügyelő-
bizottsága és tisztviselői kara mély fájdal-
ommal jelenti, hogy a felügyelő-bizottság
érdeműs, buzgó elnöke

REINIGER SAMU úr

mult hó 30-án elhunyt. 2950

Emlékét igaz kegyelettel fogjuk megőrizni!

Aradon, 1910. augusztus 1-én.

Főkönyvelő,

perfekt német levelező, nős, nagyobb vállalatához

november 1-ére

ajánlkozik.

Szíves megkeresések „Gyári Könyvelő”

jelige alatt Engel Jenő hirdető irodájába

Temesvár küldendők.

2624

SZÉKELY-SELTERS**AZ EMÉSZTÉST ELŐSEGÍTI
AZ ÉTVÁGYAT FOKOZZA.**

idült gyomorbagok és az emésztő szer-
vek hurutos bántalmainál nélkülözhetet-
len. Az emésztést elősegíti és az étvá-
gyat fokozza.

Aradon képviselő és nagybani raktár:
Kardos Miklós, telefon 647. Kapható:
Daimel Lajos, telefon 98. Dürr Kocsárd,
telefon 130. Éles Ármán, telefon 44. Fär-
ber Lajos és Testvére, telefon 311. Nagy
Farkas, telefon 268. Ehrenfeld Ignác stb.
cégeknel és minden jobb vendéglőben és
kávéházban. 6735

TELEFONSZÁM: 991. TELEFONSZÁM: 991.

Villamos motorok és dynamók

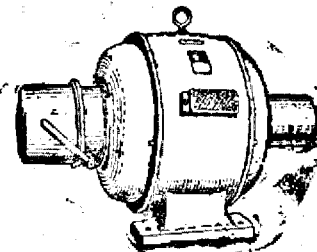
legolcsóbb beszerzési forrása

Hinterseer és Barth

elektrotechnikai gyár

2747

Temesvár-Józsefváros, Rózsa-utca 47.

Gyártmányunk
előnyei:

Magas hatások,
golyós csapágyak, ke-
vés áramfegyaztás.
Elvállaljuk bár-
mely gyártmányu
villamos motor és
dynamógép szak-
szerű és gyors ja-
vítását.

Szállítunk kisiparasok részére teljes gépperendézése-
ket, előnyös fizetési feltételek mellett. — Költség-
vetés és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Üzlet áthelyezés**férfi- és gyermekruhákat**

folytán mai naptól, egész augusztus hó 5-ig

összes raktáron levő

rendkívüli olcsó árban árusítom ki.

Kérem ez alkalmat okvetlen felhasználni.

Teljes tisztelettel

ARAD, FORRAY-UTCA (Gróf Hunyadi)

padota

2897

BRAUN ruhaáruháza.

Egy ügyes

kiszolgáló, szakképzett, szorgalmas fűszerkereskedő segéd, ki a román nyelvet bírja, augusztus 15-én alkalmazást nyirja. Fizetési igényekkel sajátkezűleg megírt ajánlatok beküldendőek Ritter Jakabhoz Tenke Biharmegye. 2881

Vidéki fogyasztási szövetkezet

keres óvadékképes keresztény üzletvezetőt, ki a fűszer-, vas- és rövidáru szakmában jártas, a román nyelvet bírja, azonnali belépésre. Ajánlatok „Megbízható” jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek. 2741

Kereskedősegéd

kerestetik vidéki vegyeskereskedésbe azonnali belépésre. Román nyelv ismerete kívántatik. Ajánlatok „Vidék 50” jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek. 2988

Gyermektelen

háaspár kerestetik házmasternek. Szükséges, hogy a férfi a vízvezeték kezelését értse. Cím a kiadóban. 2943

Keresek

azonnali, vagy augusztus 15-ére belépésre egy fiatal fűszer- és vegyes izraelita segédet, aki a magyar és román nyelvet bírja igényeit jelölve. Berkovits Hermann, Brád. 2944

Kiadó

Egy első emeleti lakás 4 szobás erkélyes lakás hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, gáz- és villany-ágítással november 1-től kiadó. Salacz-u. Solymos Testvéreknel. 2932

Lakás

modern 7 szobás 1300 kor. és 3 szobás 900 kor árban, Sárossy-utca 5. szám alatt Friedmann-házban, november 1-től kiadó. 2919

Kiadó azonnal

három szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből álló tiszta utcai emeleti lakás. Kossuth-utca 46. 2947

Vegyeskereskedésben

kezdő segéd alkalmazást nyerhet. Ajánlatok Wittenberger Mór Kovaszincz. 2921

Középkorú

intelligens, családos ember, ki kitűnő bizonyítvánnyal rendelkezik, helybeli vállalatnál is volt alkalmazva kaucióképes, bizalmi állást keres. Cím: Sz. B. Thököly Imre-utca 52. 2941

Kész kerekeket

7-8-9 kor., hajlított löcsöket kor. 1.20-1.40, és mindenféle kocsialkatrészeket jutányosan szállít Geiszl jármű- és faáru-gyár Miksa-utca 2-8. 2604

Lakás kiadó

gróf Apponyi-ut (Nagy-körut) 8. számú házban egy modern II. em. lakás, f. évi november 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott a házfelügyelőnél, vagy Frick József építésznel. 2937

Udvari lakás

Lujza-utca 3. sz. 3 szoba előszoba és hozzátartozó, november 1-ére kiadó. Ugyanitt ócska zsálu, kamra ajtó, egy nagy cserép, két cokszkályha teljesen felszerelve, nagyon olcsón eladó. Bővebbet a kiadóban. 2934

Egánsan

butorozott erkélyes utcai szoba előszobával, hálófülkével kiadó. Boros Beni tér 15. 2933

Pénztárnőknök

ajánlkozik üzletbe helyben, vagy vidéken, fiatal leány. Cím: Dezső-utca 8. Arad. 2945

Lampion, Confetti

legolcsóbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. 167

A cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

A nyaraló és fürdőző

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 30 000 kötetes zenekölcsönző intézet. — Confetti és lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapírosban. Üzleti könyvek: Strazzák stb. nagy raktára. — Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquarium. Kerpel Izó könyvkereskedése Aradon. Telefon 385. sz. 525

Jóforgalmu

fűszerüzlet és vendéglő rendkívül jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 2946

Ház eladó

10%-ot jövedelmező ház 5 lakással, utcára üzlettel forgalmas helyen

eladó.

Cím a kiadóban. 2943

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA
Gummi kapszula
A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobban létező GUMMI OVALAT
Kapható minden gyógyszerészetben és drogeriákban.

Szakorvosok által megvizsgált és legbizalmasabban minősített. Két évi tapasztalatunk 4, 6, 8, 10 korára.

Követelje azonban, hogy a csatlósított levelet csak OLLA-t adjon. — Az előírt helyek bemutatásáért, ártalmatlanságát és eredeti propagandáért a reklámozó ingyen kéri az OLLA gummi kapszulát Wm 11/124. Praterstrasse No. 57. Raktár Aradon: Hámán Nestor, Rosanyay Mátyás, Fajtká Kálmán.

2 szobás lakás

augusztus 1-re kiadó Fácán-utca 3a. sz. alatt. 2878

Kész talcskák

nagyban és kicsinyben, vasalva vagy anélkül olcsón kaphatók. Viszonyt elárusítók kedvezményben részesülnek. Geiszl jármű- és faáru-gyár Miksa-utca 2-8. 2505

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban arany és ezüstművekben, Arad legmagyobb óra és ékszerárátára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagyabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereleltetnek. TELEFON 438. TELEFON 438.

4 szoba és mellékhelyiségekből

álló lakás elköltözés miatt azonnal kiadó Oreczy-utca 27. szám alatt. 2917

Keresek

november hó 1-ére egy 5 szobás modern uri lakást I-ső emeleten az Andrassy-uton, vagy annak közelében.

Ajánlatot kérek 2931

Roth József
szállítóhoz, Eötvös-u. 3.

Meghívó.

A Világosi Takarékpénztár
Részvénytársaság

1910. évi augusztus hó 14-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a részvényeseit meghívja.

T á r g y:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
2. Az alaptőkének 150,000 koronára való felemelése.
3. Az alapszabályok 1, 2, 4-10, 12-15, 17, 20-22, 26, 29, 30, 35, 36, 40, 41, 48, 50-52, 54, 57-72, 74, 76, 77, 79, 86-89. §§-ainak módosítása.

Azon tisztelt részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályaink 47. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg részvényeiket, vagy azok birtokát igazoló letéti jegyüket intézetünk pénztáránál letenni szíveskedjék.

Világos, 1910. évi július hó 24-én.

2936

Az igazgatóság.

Kérje csak a valódi

Kaiser Borax

kiváló toilett szert.

Szárazos családnál használatban.

A bőrt puhává, fehérré és egyben ellenállóképesé teszi a kellemetlen időjárás ellen. Csakis a vörös 15, 30 és 75 filléres dobozokban. Valódi Kaiser Borax-Szappan 50 fill. Tolszappan 40 fill.

GOTTLIEB VOITH Wien III/1

Mindenütt kapható.

2691

ALGYÓGY

365 méter

a tenger színe felett.

vasas-kénés, Erdély egyedüli 34° természetes hév-
vizi gyógyfürdője és klimatikus üdülőhely.

Hatásos gyógyerejű vize kitűnően javaltatik: Belsőleg mint
ívó gyógymód, egymagában vagy különböző hozzávalókkal:

1. Gyomor, bél, máj és ep hólyag, sárgaság, epekövek.
2. Vese- és hólyagbántalmaknál.
3. Izomszusz és ízületi gyulladásoknál, továbbá az ezen bántalmaknál visszamaradt ízületi merevségeknél.
4. Különböző idegbántalmak kapcsán fellépő bénulások, csont és csont-hártyaloboknál, csonttörések esetében.
5. Bőrbántalmaknál, idült viszketéseknél, alszárfekélyeknél, idült izmavándorok felszívását sejtető esetekben.
6. Női ivarszervek betegségeinél, méh- és méhszövetközötti loboknál, hósmáni zavaroknál.
7. A vérképződés gyarapítására és véralkatjavítására (anémia, chlorosis).

Mint klimatikus gyógyhely kiválóan alkalmas:

8. Lábadózók (reconvalescensek) részére, továbbá
9. Táplálkozási zavarokban szenvedők részére, ilyenek vérszegénység, fejfájás, görvéllyor.
10. Az algyógyi vasas-láp pedig kitűnő sikerrel használtatik mindazon esetben, a hol a vért a belső szervektől tartósan el kell vezetni.

Lakás, kellemes és a kor igényeinek megfelelően berendezett szobák napi 1.60 kor.-tól 4 kor.

Pansio, lakás, étkezés személyenként napi 5 korona. Izraeliták részére szigorúan felügyelt rituális konyha.

Gyönyörű kiránduló helyek, felséges természeti panorámák, kitűnő állandó cigányzene.

Vasútállomása gyorsvonatok megállóhelye Szászváros, személyvonatok megállója Romosz Algyógyfürdő, honnan kényelmes társaskocsi közlekedés van fenntartva. 2284

Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

a fürdőkezelőség, Algyógyfürdő.

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnövés előmozdítására, a fejbőr erősítésére, hajhullás és korpaképződés megakadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha,
rugganyos lesz.

ÁRA 1 KORONA.

361

6 üveget ingyen láda és csomagolásban
bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve
miként használandó e készítmény és miként ápoljuk
hajunkat, hogy az egészséges szép s tömör legyen.

A készítmény ártalmatlanságáért teljes
garanciát vállalok.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-főle Anagallin
használatával, nem
piszkít, nem ragadós,
kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással
együtt 70 fillér. 421

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen el-
mulik ha az
izzadó ré-
szerek „Peppo“-al eceteljük. A mirigyeket kiszá-
rítja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtala-
nitja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon
és teljesen „Phenolsav“-al
eszközölhető. A butorokat nem
rontja, a polos ának még a pe-
téit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül
egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depillor“. E csodanatósu
szerrel minden oly helyről, ahol
a hajnövés alkalmatlan, mint az
arc, nyak, kezek, azt egy pár
perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ára
utasítással együtt 1 korona.

Ídeális

egjobb, legártalmasabb gummi ovszer a
„NITER“. A világ legjobb preser-
vativa. — 6 darab egy eredeti do-
bozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-útról 68,
Által a legújabb és legjobb árak mellett ajánlatok:
Locomobillók és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gépek, szalmakaszalók, lóher-
cséplők, tisztító-robotok, kenőanyagok, kaszálógépek,
munkakész- és kővágó-robotok, szénagyűjtők,
széna- és szalmaszállítók, boronák, sorvetőgépek,
Planet jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecsa-
vágók, répvágók, daráló, őrlőmalmok, egye-
temes szecselők, 2- és 3-vasúti és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

6938

Képviselő és raktár; Magyar Ferenc úrnál, Arad.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok,
törvénytelen gyermekkel, testi hi-
bával stb.) 5—500.000 korona va-
gyonnal fel vagyunk hatalmazva
megfelelő férjet keresni. Csakis
urak (ha vagyon nélküliek is), akik-
nek komoly szándékuk van és
gyors házassághoz akadály nincsen,
írjanak e címre: L. Schlesin-
ger, Berlin 18. Deutsch-
land. 678

Kovács Gusztáv

fűszer- és csemege-kereskedésében
**Erzsébet-utca 13. ke-
restetnek jó családból
való fiúk tanulóknak.**

2867

Aradi Fehérnemű Készítő Ipar Vállalat. — Freimann Lipót, tulajdonos.

Boros Beni-tér 7. sz.

Városi és megyei telefon 651.

Női hálókabátok

2.40, 3 —, 3.50, 4 —

Női nadrágok

2.—, 2.50, 2.80, 3.—

Figyelem! Gyermek intézeti fehérneműek
Nagy fehérnemű vásár! olcsó árban.

2813

Menyasszonyi kelengyék 200 K. től 4000 ig.
Férfi fehérneműek mérték szerint a legol-
csóbb árban. A tavalyi mintagyűjteménye-
met olcsón kiárusítom. Vidéki meghívásokra
dusan felszerelt új mintagyűjteményem-
mel azonnal jövök. Kiváncsokra költségvetéseket adok.